

هر کس اطمینان به دست آورد که هم نوعانش او را ارزشمند می‌شمارند، هر اسی از آن‌ها به دل راه نمی‌دهد.

www.mandegardaily.com

سال ششم شمردۀ یک هزار چهار صد هجده یک شنبه ۲ قوس / آبان ۱۳۹۳ شمردۀ ۳۰ محرم الحرام ۱۴۳۶ هجری قمری / ۲۳ نوامبر ۲۰۱۴

## گسترش رابطه اقتصادی با پاکستان

### به تغییر سیاست افغانی اسلام آباد می‌انجامد؟



صفحه ۶

معاون اول رییس اجرایی:

هیچ پیشرفتی در معرفی

کابینه صورت نگرفته است



معاون اول رییس اجرایی دولت وحدت ملی افغانستان اعلام کرد همزمان با نزدیک شدن به کنفرانس لندن تاکنون در راستای تشکیل کابینه جدید اقدامات عملی صورت نگرفته است. محمدخان معاون اول عبدالله عبدالله رییس اجرایی دولت وحدت ملی افغانستان روز گذشته در گفت‌وگو با خبرنگاران اظهار داشت: با وجود آن که حدود ۲ ماه از شکل‌گیری دولت وحدت ملی می‌گذرد اما تاکنون هیچ گونه پیشرفتی در راستای معرفی اعضای کابینه جدید صورت نگرفته است. وی افزود: همزمان با نزدیک شدن به کنفرانس لندن و اولین کنفرانس بین‌المللی که دولت وحدت ملی در آن حضور خواهد داشت، لازم بود رییس جمهور...

ادامه صفحه ۶

## دستور مخفیانه اوباما

### نیروهای امریکایی می‌مانند؛ عملیات برضد طالبان افزایش می‌یابد



پیشتر اوباما اعلام کرده بود که سربازان امریکایی بیش از این دیگر در عملیات ضربتی در سال جدید میلادی شرکت...

ادامه صفحه ۶

خواهند بود تا به نیروی زمینی امریکا برای مقابله با طالبان کمک کنند. براساس این حکم امضا شده، سربازان نیروی زمینی ارتش امریکا احتمالا در ماموریت‌ها به نیروی زمینی ارتش افغانستان می‌پیوندند و حملات هوایی برای پشتیبانی سربازان نیروی زمینی صورت می‌گیرد. در صورتی که صحت این ادعا اثبات شود، نشانگر گسترش فعالیت نظامی امریکا در افغانستان در سال ۲۰۱۵ خواهد بود چرا که نیروهای امریکایی و ناتو در پایان سال جاری میلادی افغانستان را ترک می‌کنند.

رییس جمهوری امریکا اخیرا با امضای دستوری محرمانه حکم گسترش نقش جنگی مستقیم نیروهای این کشور در افغانستان را در سراسر سال ۲۰۱۵ صادر کرد.

به گزارش روزنامه نیویورک تایمز، باراک اوباما، رییس جمهوری امریکا این حکم را چند هفته قبل امضا کرد و طی آن نیروهای امریکایی اجازه تداوم فعالیت ضربتی را برای مقابله با طالبان و سایر شبه نظامیانی که تهدید مستقیم علیه دولت افغانستان یا پرسنل امریکایی در افغانستان محسوب می‌شوند، دارند. همچنین بر اساس این حکم جنگنده‌ها، بمب افکن‌ها و پهپادهای ارتش امریکا قادر

حقوق دانان در پیوند به اظهارات سخنگوی کمیسیون شکایات انتخاباتی:

### بسیاری از اعضای کمیسیون‌های انتخاباتی از قانون چیزی نمی‌دانند



تحلیلگران این اظهارات سخنگوی کمیسیون رسیده‌گی به شکایات‌های انتخاباتی را به مضحک می‌دانند. به گفته آنها، حامد کرزی افراد و اشخاص را براساس روابط قومی و قبیله‌یی در این کمیسیون‌ها گماشت نه براساس فهم و شایسته‌گی و سخنان کمیسیون شکایات انتخاباتی که گویا خود آنان باید به تخطی‌های این کمیسیون رسیده‌گی کند، ناشی از عدم فهم آنان از قانون است....

ادامه صفحه ۶

ناحیه نوری

اعضای کمیسیون‌های انتخاباتی نه براساس لیاقت بل براساس روابط قبیله‌یی به این پُست‌ها گماشته شده‌اند و بسیاری‌های‌شان فهم درست از قانون ندارند. شماری از حقوق‌دانان با ابراز این مطلب می‌گویند، هیچگاه یک متهم نمی‌تواند در مورد اتهام وارده بر خود قاضی و فیصله‌کننده باشد، بنابراین سخنان کمیسیون شکایات انتخاباتی ناشی از عدم فهم آنان از قانون است. این اظهارات درحالی ابراز می‌شود که روز جمعه سخنگوی کمیسیون رسیده‌گی به شکایات‌های انتخاباتی گفت، اتهاماتی که دربارهٔ تقلب در انتخابات و گرفتن رشوه از نامزدان بر این کمیسیون وجود دارد، باید برای آن‌ها فرستاده شود تا صحت و سقم آن را بررسی کنند.

کرزی در هند:

### چین، هند و روسیه در برابر مراکز هراس افگنی بسیج شوند!



حامد کرزی، رییس جمهور پیشین کشور گفته است که برای تأمین امنیت افغانستان، کشورهای منطقه باید از این کشور حمایت کنند.

حامد کرزی، رییس جمهور پیشین کشور به تازه‌گی در یک سخنرانی که در یکی از دانشگاه‌های هند داشت، به مسایل امنیتی و سیاسی کشور پرداخت.

ادامه صفحه ۶

رییس جمهور پیشین کشور...

در برگ ها



کرزی؛  
سیاست‌مداری  
هم‌چنان  
سطحی‌نگر

از جهان سوم به  
جهان اول  
داستان  
سنکاپور  
از سال ۱۹۶۵ الی  
۲۰۰۰ میلادی



اسطوره  
کیخسرو  
در شاهنامه



فلسفه  
«پراکسیس»  
مارکس



ادامه صفحه ۶

احمد عمران

# کرزی؛ سیاستمداری هم‌چنان سطحی‌نگر

بود، می‌توانست بقای آن را هم با خطر روبه‌رو سازد.

خوب به‌خاطر داریم که حکومت مجاهدین چرا در برابر یک جنگ مدّش داخلی و بیرونی قرار گرفت. کدام کشورها و نیروها تلاش کردند که زمینه سقوط و متلاشی شدن حکومت مجاهدین به رهبری استاد برهان‌الدین ربانی فقید را فراهم کنند. دلیل تنش‌ها و مشکلات کشور پس از تشکیل حکومت مجاهدین، انزوای ناخواسته آن بود؛ انزوایی که پس از پایان جنگ سرد، کاملاً طبیعی می‌نمود، اما طبیعی نبود. جهان در آن زمان برای یک جنگ دیگر آماده‌گی می‌گرفت؛ جنگی که شاید دولت‌مردان غربی تظاهر به عدم فهم آن می‌کردند، ولی در سخنان و واکنش‌های دولت‌مردان کشور و به‌ویژه پروفیسور برهان‌الدین ربانی و قهرمان ملی کشور احمدشاه مسعود کاملاً بازتاب می‌یافت.

شاید بهترین تعبیر برای آن سال‌ها این باشد که بگوییم افغانستان به وادی گرگ‌ها تبدیل شده بود. اگر پس از حوادث یازده سپتمبر، افغانستان نمی‌توانست مناسبات جدیدی را با جهان آغاز کند، بدون شک امروز وضعیت بهتر از سال‌های دهه هفتاد نبود. مناسبات جدید توانستند بنیادهای جامعه نوین افغانستان را بریزند. اما به‌راستی چرا آقای کرزی در حال حاضر چنین سخنانی را مطرح می‌کند؟

شاید یک دلیل روشن آن این باشد که سیاستمداران پس از رفتن از قدرت، درد

**اما آقای کرزی هدف دیگری هم**

**دارد. او هنوز باور نکرده که از**

**قدرت کنار رفته است. او هم‌چنان**

**خود را قیم این کشور می‌داند.**

**سخنان آقای کرزی، نیت او را**

**در مورد آینده خودش به‌خوبی**

**روشن می‌سازد. آن‌گونه که شنیده**

**می‌شود، او موفقیت دولت جدید**

**را باور ندارد و منتظر روزی است**

**که این دولت در اثر اختلافات و یا**

**چیزهای دیگر از هم بپاشد**

دل‌های خود را بروز می‌دهند؛ یعنی حرف‌هایی را که در زمان حکومت‌داری نمی‌توانستند بگویند، با دیگران مطرح می‌سازند. اما آقای کرزی هدف دیگری هم دارد. او هنوز باور نکرده که از قدرت کنار رفته است. او هم‌چنان خود را قیم این کشور می‌داند. سخنان آقای کرزی، نیت او را در مورد آینده خودش به‌خوبی روشن می‌سازد. آن‌گونه که شنیده می‌شود، او موفقیت دولت جدید را باور ندارد و منتظر روزی است که این دولت در اثر اختلافات و یا چیزهای دیگر از هم بپاشد.

آقای کرزی هنوز شکست سیاست‌های خود در افغانستان را قبول نکرده است. هنوز او نمی‌داند که ادامه سیاست‌های او می‌توانست به فاجعه‌یی جدید در افغانستان منجر شود. در همین حال آقای کرزی با چنین اظهاراتی می‌خواهد مظلوم‌نمایی کند و خود را مُحق نشان دهد. می‌خواهد بگوید که اگر اوضاع امنیتی بدتر شده و یا مشکلات سیاسی دامن‌گیر نظام است، به دلیل امضای سند امنیتی با آمریکا و عدم توانایی دولت جدید در تشخیص ریشه‌های مشکلات است. آقای کرزی که گویا افکار و روح هوگو چاوز رییس‌جمهوری کلمبیا و نزیولا در او حلول کرده، با چنین اظهاراتی می‌خواهد بگوید که نظام سرمایه‌داری را دوست ندارد و دوستی با چنین نظام‌هایی، نمی‌تواند به خیر کشورهای فقیر تمام شود.

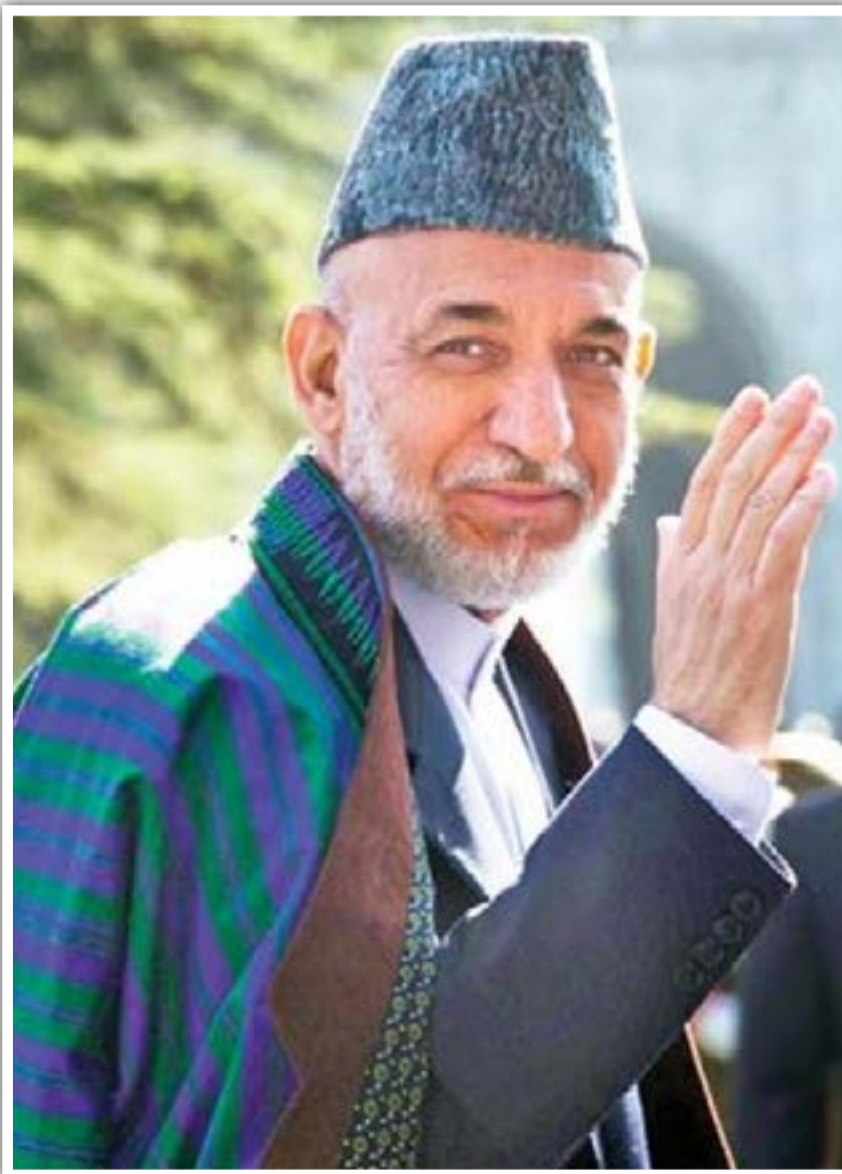
آقای کرزی، عقلانیت در سیاست مطرح نبوده و پس از این‌هم نخواهد بود. آقای کرزی با وجود داشتن مشاوره که به معلم سیاست در افغانستان نام‌بردار است، نفهمید که سیاست عرصه منافع است و نه احساسات.

حرف‌های آقای کرزی به درد زمان جنگ سرد می‌خورد؛ زمانی که شوروی سابق هنوز به حیات خود ادامه می‌داد و کشورهای جهان اکثراً به دو قطب متضاد تقسیم شده بودند. این کشورها در یاری‌گیری از دیگر کشورها چنان در سطح بین‌المللی عمل می‌کردند که فکر می‌شد به مسایلی فراتر از منافع خود می‌اندیشند؛ به مسایلی مثل حقوق ملت‌های زیر سلطه و یا نجات کشورها از چنگ استبداد و توتالیترسیم. اما پس از فروپاشی نظام‌های کمونیستی در جهان، مشخص شد که گسترش دموکراسی و یا مبارزه با سرمایه‌داری، شعارهایی در جهت

حامد کرزی رییس‌جمهوری پیشین افغانستان که در حال حاضر در هند به‌سر می‌برد، گفته است که افغانستان میدان جنگ نیابتی پاکستان و هند نمی‌شود. او این اظهارات را در واکنش به سخنان سرتاج عزیز مشاور امنیت ملی و امور خارجی نخست‌وزیر پاکستان گفته است.

اخیراً سرتاج عزیز ابراز نگرانی کرده که حضور هند در افغانستان، منافع پاکستان را تهدید می‌کند. او هم‌چنین گفته است که هند برخی مخالفان پاکستان را در ولایات مرزی افغانستان با این کشور مسلح می‌سازد.

در همین حال، آقای کرزی از سیاست‌های آمریکا در افغانستان نیز به‌شدت انتقاد کرده است. آقای کرزی گفته که آمریکا در پی منافع خود در افغانستان است و نمی‌خواهد صلح در کشور تأمین شود. آقای کرزی در ادامه، عدم امضای پیمان امنیتی را به این مسأله مربوط



دانسته است؛ همان پیمانی که به محض شکل‌گیری دولت وحدت ملی از سوی این دولت امضا شد.

آقای کرزی اما زمانی که پیمان امنیتی میان افغانستان و آمریکا به امضا رسید، این نگرانی‌ها را مطرح نکرد. او هم‌چنین زمانی که پیمان استراتژیک با ایالات متحده آمریکا را امضا کرد، چنین نگرانی‌هایی را بروز نداد. ولی ماه‌ها پس از آن، وقتی بحث امضای سند امنیتی میان دو کشور به عنوان یکی از اجزای پیمان استراتژیک به میان آمد، آقای کرزی نمایش تازه‌یی را آغاز کرد؛ نمایشی که باعث شد سند امنیتی میان حکومت او و آمریکا امضا نشود و چالش‌های جدیدی در مناسبات دو کشور بروز کنند.

آقای کرزی همواره سیاست‌مداری نابه‌هنگام بوده است؛ سیاست‌مداری که ناگهان تصمیم می‌گیرد و ناگهان وارد عمل می‌شود. برای

## سخن‌ماندگار

### مدیریت بحران؛

### اولویت اساسی دولت وحدت ملی

هرچند که تشکیل دولت وحدت ملی بنا بر ضرورت‌هایی بود که خود از شکست پروسه انتخابات ناشی می‌شد، اما به هر صورت تشکیل این نوع از حکومت نشان از رشد سیاسی لازم برای نه گفتن به ابزارهایی بود که ترور و کودتا و یا نادیده گرفتن آرای مردم، از آن‌ها ناشی می‌شود.

اما دیده می‌شود که دولت وحدت ملی، نتوانسته است از همین آغازین روزهای شروع به کار، فصل تازه‌یی از سیاست‌مداری و حکومت‌مداری در افغانستان را نوید دهد. کشمکش‌هایی که بر سر انتخاب وزرا و تشکیل کابینه بین دو تیم وجود دارد و هنوز نگذاشته است که آن جان و نفس تازه‌یی که سیاست افغانستان به آن ضرورت دارد را شاهد باشیم، خود از مشکلات اساسی‌ست که شکاف و اختلافات را به صورت جدی عمق بخشیده است. هرچند که نه رییس اجرایی و نه ریاست محترم جمهور هیچ‌کدام به صورت رسمی، سخنی از این مشکلات و تفاوت‌های جدی که بر سر تشکیل کابینه وجود دارد، نداشتند؛ اما هر روز به تعویق افتادن معرفی نامزدوزرای پیشنهادی، خود خبر از وسعت پیدا کردن طول و عرض این مشکل به صورت جدی دارد که امید با درایت و بلند نظری طرفین، هرچه زودتر حل و فصل شود. چرا که همین تأخیرها و به تعویق افتادن‌هاست که نمی‌گذارد مردم باورمند به این شوند که در نهایت دولت وحدت ملی می‌تواند یک گزینه خوب و یک فرصت طلایی برای تغییر وضعیت آشفته سیاسی‌مان شود و جامعه، ثبات و صلح و آرامش را تجربه کند.

نامنی‌هایی که در روزهای اخیر به‌صورت فزاینده رخ نموده است نیز بخش دیگری از چالش‌هایی‌ست که به صورت جدی نوع نگاه‌ها به موفقیت و کامیابی دولت وحدت ملی را تعیین می‌کند. و این روزها به نظر می‌رسد شیرینی توافقات سیاسی که راه‌گشا شد و به تشکیل دولت وحدت ملی انجامید را در کام سیاستمداران ما تلخ کرده است.

چالش‌های عدیده‌یی که یکی پس از دیگری می‌خواهد دولت نوپای ما را از رمق بیندازد و یک بار دیگر، جنگ و ادبیات خشونت را حکم‌فرما سازد، روز به روز گسترده‌تر و عمیق‌تر، ثبات و امنیت نیمی‌بند موجود در کشور را تهدید می‌کند. حال اگر قرار باشد در این میان، تفاوت دیدگاه‌ها و اختلاف سلیقه‌ها و یا من‌محوری‌ها و برتری‌جویی‌ها و منفعت‌طلبی‌ها در بطن دولت وحدت ملی، به کشمکش‌های جدی‌تری بیانجامد که به عنوان مثال، حتما بحث روی کار ماندن سرپرست‌وزرا برای یک سال دیگر به میان آید، خود گواه شکست زود هنگام این نوع از حکومت‌داری و توافقاتی خواهد بود که سرانجامی این‌گونه تلخ پیدا کرده است.

به نظر می‌رسد که دولت وحدت ملی نیازمند است که از همین اکنون اولویت‌های کاری خود را به صورت دقیق مشخص کند و نگذارد که در میان حجم وسیعی از کارهای عقب‌مانده و یا فساد گسترده‌یی که از این پیش بر دستگاه حکومت حاکم بوده است، خود را گم کند و نتواند وعده‌های خود را تحقق بخشد و کارکردی آن‌چنان که شایسته و بایسته‌اش است را از خود نشان دهد.

تعیین ضرب‌الاجل‌هایی که تا کنون نتوانسته است حالت عملی به خود بگیرد نیز یکی دیگر از چالش‌هایی‌ست که باید هرچه زودتر مدیریت شود و مردم را به این حقیقت باورمند بسازد که در افغانستان هم می‌توان الگویی از حکومت‌داری داشته باشیم که احترام به وعده‌ها در آن وجود دارد و برای تحقق آن هر کاری که لازم باشد، انجام می‌گیرد.

این روزها همه چیز بیش از دیروز، سردرگم و پیچیده به نظر می‌رسد و مردم همه منتظرند که حرکتی همگرایانه را از دولت وحدت ملی شاهد باشند که یک پاسخ‌کوینده و مناسب برای تمام کسانی باشد که در کمین این توافقات نشسته‌اند و می‌خواهند با ایجاد شکست و گسل در عملی شدن این وعده‌ها و توافقات در اولین روزها، فرجام ناکام و تلخی را برای این مدل از حکومت‌داری ترسیم کنند. از این رو، نیاز است تا رییس جمهور و رییس اجرایی و همه کسانی که امروز خود را بخش تعیین‌کننده‌یی از این حکومت می‌دانند، با درایت و بلندنظری به مدیریت بحران‌ها اقدام کنند و با تعریف اولویت‌ها و تلاش برای عملی شدن وعده‌ها، باور به موفقیت و کامیابی دولت وحدت ملی را پُررنگ‌تر بسازند و نگذارند که بیش از این، ملت باور خود را به کارآمدی این دولت از دست بدهد.

شاید معرفی هرچه زودتر کابینه جدید بتواند فرصتی ایجاد کند که گام‌های عملی و موفقیت‌آمیز این دولت بیشتر برجسته شود و صحبت از به تأخیر افتادن معرفی کابینه، برگزاری انتخابات پارلمانی و یا هر اصل و اساسی که هر حکومتی باید آن‌ها را بر اساس قانون اساسی و دیگر قوانین نافذ کشور در وقت معین مدیریت و اجرا کند نیز، همه و همه می‌تواند فاکتورهایی باشند که ضعف و ناکارآمدی دولت وحدت ملی را به اثبات برسانند. اما ارایه تصویر ضعیف از حکومت آن‌هم در شرایطی که طالبان و دیگر گروه‌های دهشت‌افکن در کمین صلح و ثبات ما نشسته‌اند، اصلاً به صلاح ما نخواهد بود!

## باز شدن پای افراد دیگری در پرونده مشرف



دادگاهی در پاکستان درخواست رئیس‌جمهور پیشین این کشور را برای تحقیق از مقام‌های بلندپایه دولت وی پذیرفت. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، دادگاه ویژه جرایم پاکستان با درخواست پرویز مشرف، رئیس‌جمهور پیشین این کشور موافقت کرده و پذیرفت تا تعدادی از همکاران دولت وی به دادگاه بیایند. از جمله این افراد می‌توان به چند مقام ارشد در کابینه مشرف اشاره کرد.

خبرگزاری فرانسه گزارش داد: شوکت عزیز، نخست‌وزیر سابق، زاهد حمید، وزیر سابق حقوق و عبدالحمید دوگرا، وزیر دادگستری سابق جزو کسانی هستند که مورد تحقیق قرار می‌گیرند اما مشرف در درخواست خود اسامی چند تن از رهبران ارشد ارتش را نیز ذکر کرده بود که با درخواستش موافق نشد.

جنرال مشرف به سوءاستفاده و تغییر قانون اساسی پاکستان با اعمال وضعیت اضطراری در سوم نوامبر ۲۰۰۷ متهم است؛ اتهاماتی که خود رد می‌کند.

تصمیم دادگاه رسیدگی به جرایم پاکستان در تحقیق از معاونان و همدستان مشرف در این پرونده به معنای دخالت دادن آنها در دادگاه رسیدگی به خیانت مشرف است.

خبرگزاری فرانسه همچنین به نقل از دادگاه رسیدگی به جرایم پاکستان گزارش داد: بر مبنای اسناد و مدارک، احتمال دخالت این افراد در توطئه مشرف علیه کشور را نمی‌توان رد کرد.

## اردوغان از کشورهای آفریقایی خواست با «سازمان‌های خطرناک» مبارزه کنند



رئیس‌جمهوری ترکیه در اشاره‌ی شفاف به پیروان روحانی مخالف در تبعید این کشور که در سراسر جهان مدارس بسیاری می‌سازد، از کشورهای آفریقایی خواست تا مواظب سازمان‌های خطرناکی که در کشورشان فعالیت می‌کنند، باشند. به گزارش خبرگزاری آنادولو، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه در جریان سخنرانی‌اش در جمع رهبران «دومین نشست آفریقا - ترکیه» که ۲۱ نوامبر سال جاری میلادی در مالاو، پایتخت گینه استوایی برگزار شد، گفت: ما شاهد این مساله هستیم که تعدادی ساختارهای خطرناک در تالشند تا تحت پوشش سازمان‌های غیردولتی یا کارمندان داوطلب آموزشی به ترکیه و برخی کشورهای آفریقایی نفوذ کنند. ما با احتیاط این روند را مشاهده و بررسی می‌کنیم. ما از دوستانمان در آفریقا نیز انتظار داریم تا از این تهدید مطلع باشند و می‌خواهم تاکید کنم که ما آماده‌ایم تا برای مقابله با این سازمان‌ها، اطلاعات به دست آورده خود را به اشتراک بگذاریم.

جنبش فتح‌الله گولن، روحانی ترکیه‌یی مخالف در تبعید با وجود مدارس خصوصی و نمونه مردمی در بیش از ۱۴۰ کشور از جمله تعدادی از کشورهای آفریقایی در بخش آموزش فعال است.

اردوغان همچنین اعلام کرد، ترکیه برای مبارزات آفریقا با بیماری اپیدمی ابولا پنج میلیون دالر دیگر کمک می‌کند.

وی گفت: ترکیه باید همکاری‌هایش در زمینه‌های کشاورزی، انرژی و بهداشت را در آفریقا گسترش دهد.

در این نشست سه روزه درباره برنامه‌ها و اهداف شکوفایی همکاری میان ترکیه و کشورهای آفریقایی طی پنج سال آتی مذاکره شد.

## سفر معاون اوپاما به اوکراین و ترکیه

بایدن به پوتین:

# لطفاً به توافقات پایبند باشید



معاون رئیس‌جمهوری آمریکا در جریان سفر به اوکراین رفتارهای روسیه را غیرقابل قبول خواند و گفت مسکو باید به معاهده صلح ماه سپتامبر پایبند باشد و نیروهایش را از این کشور خارج کند.

به گزارش خبرگزاری رویترز، جو بایدن، معاون رئیس‌جمهوری آمریکا در سخنانش خطاب به ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه گفت: آقای پوتین لطفاً به توافقات پایبند باشید.

این سخنان پس از دیدار بایدن با پترو پوروشنکو، رئیس‌جمهوری اوکراین مطرح شد. سفر عالی رتبه مقام‌های امریکایی به کی‌یف احتمالاً با هدف انجام تلاش‌های دیپلماتیک برای آغاز مجدد توافق صلح امضا شده میان اوکراین، روسیه و جدایی طلبان روس‌گراست.

سفیر بایدن به کی‌یف در سالروز تصمیم دولت ویکتور یانوکویچ، رئیس‌جمهوری سابق اوکراین برای کنار گذاشتن معاهده تجاری با اتحادیه اروپا در ازای روابط نزدیک‌تر با روسیه صورت می‌گیرد. این اقدام با تظاهرات ده‌ها هزار تن در اوکراین همراه شد که به عزل یانوکویچ در ماه فوریه انجامید. پس از آن بدترین نوع رویارویی‌ها میان روسیه و غرب از زمان جنگ سرد رخ داد که عمدتاً پس از الحاق شبه جزیره کریمه به خاک روسیه بود. هزاران تن از مردم اوکراین روز جمعه به یاد آغاز اعتراضات در میدان استقلال تجمع کردند و پرچم‌های آبی و زرد اوکراین را حمل می‌کردند.

بایدن در سخنان خود در کنار پوروشنکو الحاق کریمه به روسیه و حمایت از جدایی طلبان را محکوم کرد و گفت واشنگتن همواره از اوکراین دموکراتیک و اصلاح طلب حمایت می‌کند.

با این حال وی سخنی از کمک نظامی جدید به

کی‌یف به میان نیاورد. دفتر بایدن پیشتر گفته بود آمریکا به کمک ۱۱۸ میلیون دلاری به نیروهای امنیتی اوکراین متعهد است اما جزئیات بیشتری ارائه نکرد. طبق بیانیه دفتر بایدن، کمک‌های مذکور شامل جلیقه، کلاه خود، خودروی نظامی، وسایل دید در شب، تجهیزات مهندسی سنگین، رادارهای پیشرفته، قایق‌های گشت‌زنی، چادر و رادارهای ضد خمپاره می‌شود.

وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون) اعلام کرد، سه سیستم از مجموع ۲۰ سیستم راداری ضد خمپاره در یک هواپیمای ترابری که هواپیمای بایدن را همراهی می‌کرد، به اوکراین ارسال شده است.

معاون باراک اوپاما، رئیس‌جمهوری آمریکا پس از اوکراین راهی سفری سه روزه به ترکیه شد که از ۲۱ تا ۲۳ نوامبر انجام می‌شود. بایدن روز جمعه وارد استانبول شد و تلاش می‌کند تا رهبران ترکیه را برای ایفای نقش پررنگ‌تر در ائتلاف ضد داعش ترغیب کند.

از سوی دیگر یکی از منابع نزدیک به دولت قبرس یونانی نشین گفته است، بایدن پیش از سفر به ترکیه با نیکوس آناسازیادس، رئیس‌جمهوری این منطقه تماس گرفته و گفته است: شما از من می‌خواهید که به مقام‌های انقره چه بگویم؟ طبق اعلام این منبع آگاه، آناسازیادس گفته است: می‌خواهم مساله قبرس هر چه سریع‌تر حل شود. لطفاً این پیام را منتقل کنید. بایدن عصر روز جمعه با احمد داوود اوغلو، نخست‌وزیر ترکیه دیدار کرد و روز شنبه قرار است پیش از نشست با رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، کنفرانسی داشته باشد.

بایدن روز یکشنبه استانبول را ترک می‌کند. بایدن و داوود اوغلو در جریان دیدار خود بر اهمیت روابط آمریکا ترکیه تاکید کردند و نخست‌وزیر ترکیه روابط «عمیق» را که با «چالش‌های بسیاری رو به روست» ستود.

وی گفت: دو کشور به کمک یکدیگر بر روی بسیاری از بحران‌ها از جمله سوریه همکاری می‌کنند.

## گورباچف:

# پوتین خود را پس از خدا می‌داند



آخرین رهبر شوروی با تاکید بر اینکه ولادیمیر پوتین خود را «پس از خداوند دومین فرد» می‌داند، گفت: رئیس‌جمهوری روسیه نباید به خود غره شود چرا که این چیزی بود که مرا نابود کرد.

به نوشته روزنامه دیلی تلگراف، میخائیل گورباچف با انتقاد از بی‌توجهی ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه به توصیه‌های وی گفت: پوتین گمان می‌کند که پس از خدا دومین فرد است.

با این حال گورباچف ۸۳ ساله در کتاب جدیدش با عنوان «پس از کرملین» از جاسوس سابق کا گ ب (پوتین) به دلیل ایفای نقش موثر در با ثبات کردن روسیه تقدیر کرده است. گورباچف گفت: پوتین در راستای منافع اکثریت حرکت می‌کند. اما وی دقیقاً همان بیماری را انتخاب می‌کند که من قبلاً از آن رنج کشیدم و آن اعتماد به نفس بیش از حد است. نباید به خود غره شوید. این همان چیزی است که مرا نابود کرد.

آخرین رهبر شوروی گفت که در ماه ژوئن دیداری با پوتین داشته است اما مشاوران پوتین همواره به پیشنهاد دیدارش پاسخ رد می‌دهند.

در شرایطی که میخائیل گورباچف از پوتین انتقاد کرده است، رئیس‌جمهوری روسیه کمربند سیاه دان ۸ را در رشته کاراته دریافت کرد. انتظار می‌رود که پوتین جایزه خود را طی مراسمی در ماه دسامبر دریافت کند.

گورباچف در جریان مراسم رونمایی از کتابش در مسکو گفت که وی بر روی یک استراتژی جدید برای ثبات شرایط بین‌المللی کار می‌کند

## قطعه‌نامه کمیته سازمان ملل علیه برخورد

### میانمار با مسلمانان روهینجا

کمیته حقوق بشر مجمع عمومی سازمان ملل با تصویب قطعنامه‌یی از دولت میانمار درخواست کرد تا به مسلمانان روهینجا حق شهروندی کامل براساس حقوق برابر اعطا کند. به گزارش خبرگزاری اسوشیتدپرس، این قطعنامه با اکثریت آراء به تصویب رسید و سفیر میانمار مخالفت خود را با استفاده از واژه «روهینجا» از سوی سازمان ملل اعلام کرد.

وی گفت: این اقدام تنها مانعی بر سر حل این مساله مهم می‌شود. ۱/۳ میلیون روهینجایی در میانمار حق شهروندی ندارند و تقریباً هیچ حقی به آن‌ها داده نشده است.

مقام‌های میانمار می‌خواهند که رسماً آن‌ها را به عنوان «بنگال‌ها» دسته بندی کنند و بگویند که آن‌ها به صورت غیرقانونی از بنگلادش به میانمار مهاجرت کرده‌اند. هر فردی نیز که با این اقدام مخالفت کند، بازداشت شده و احتمالاً با خطر اخراج مواجه می‌شود.

به گفته تیم کیاو، سفیر میانمار در سازمان ملل «طرح عملی» دولت میانمار به زودی منتشر می‌شود.

این قطعنامه غیر الزام آور ابتکار اتحادیه اروپا بود و یکی از تلاش‌های بین‌المللی برای تحت فشار قرار دادن رهبران میانمار محسوب می‌شود.

این قطعنامه پس از این به مجمع عمومی می‌رود و انتظار می‌رود که با جلب نظر اکثر کشورهای عضو، پیام روشنی را به میانمار ارسال کند.

دولت آمریکا نیز میانمار را تحت فشار قرار داده تا رویکردش را نسبت به مسلمانان روهینجا تغییر دهد.

حمله بوداییها به اقلیت‌های مسلمان تاکنون صدها کشته بر جای گذاشته و ۱۴۰ هزار تن را راهی کمپ‌ها کرده است. همچنین شمار دیگری از آنان به اجبار این کشور را ترک کرده‌اند. با این حال تین سین، رئیس‌جمهوری میانمار در جریان مصاحبه اخیر خود با صدای آمریکا گفته بود: انتشار گزارش‌هایی مبنی بر شکنجه اقلیت‌ها و فرار آن‌ها از کشور، ساخته دست رسانه‌هاست.

سفیر میانمار در سازمان ملل روز جمعه اعلام کرد، در این قطعنامه به «حملات علیه مسلمانان و سایر اقلیت‌های مذهبی» اشاره شده و همین گناه کننده است و موجب تشدید تفرق می‌شود.

در این قطعنامه جامعه بین‌الملل همچنین نگرانی خود را از انتخابات ریاست جمهوری سال آتی میانمار ابراز کرد و گفت: میانمار باید اجازه دهد تمام کاندیداها به صورت منصفانه در رای گیری شرکت کنند.

و راه‌های موثری برای تکمیل «سازمان ملل عاجز» در دست دارد.

رهبر سابق شوروی می‌گوید بسیاری در جریان مراسم یادبود تخریب دیوار برلین از وی خواسته‌اند تا چنین طرحی را آغاز کند. وی گفت: این طرح بزرگی خواهد بود. هدف از دو گام این طرح تشکیل پایگاهی برای بحث در خصوص مشکلات است. این طرح باید بسیار جامع باشد و بتواند بر تمام کشورها و نهادهای بین‌المللی و مقام‌ها تاثیر بگذارد چرا که هم‌اکنون سازمان ملل از انجام چنین کاری عاجز است.

به گفته وی این طرح جهان را آرام خواهد کرد، اتفاقات کنونی را متوقف می‌کند و مانع از اقدامات خشونت‌بار می‌شود. وی تاکید کرد: نهادهای واقعی باید در سراسر جهان ایجاد شوند و بتوانند که در تصمیم‌گیری به سازمان ملل کمک کنند. کارها بدون مشارکت نهادهای مدنی ناکام می‌ماند.

بخش چهارم

بخش سوم و پایانی



## نگاه به عوامل

### چملک پوست

#### بیماری‌های پوستی و ایجاد چین و چملک:

ابتلا به بیماری‌های پوستی به‌خصوص بیماری‌های مزمن پوستی نیز می‌تواند باعث ایجاد چین و چملک‌های پوستی و پیری زودرس شود. بسیاری از این بیماری‌ها مانند لوپوس پوستی، مورفه، رماتیسم پوستی، بیماری‌های پوستی خودایمن، بیماری‌های ویروسی و... باعث آتروفی و نازک شدن پوست می‌شوند و در آن چین و چملک ایجاد می‌کنند.

#### ژنتیک و چملکی پوست پس از ۴۰ سالگی:

به جز عواملی که ذکر شد، ژنتیک فرد نیز در بروز چین و چملکی پوست بسیار مهم است. ممکن است فردی در سن ۳۰ تا ۴۰ سالگی چین و چملک‌های ریز زیادی در پوست داشته باشد و فرد دیگری در ۶۰ سالگی چملکی چندانی نداشته باشد. به همین دلیل دنیا در حال پیشرفت به سمت ژن‌درمانی است تا بتواند بسیاری از بیماری‌ها از جمله بیماری‌های پوستی و چین و چملک را محدود کند. پوست انسان از سه لایه بسیار نازک اپیدرم، درم و هیپودرم تشکیل شده است. اپیدرم سطحی‌ترین لایه پوست است و محصولات آرایشی و بهداشتی مانند کریم‌های لایه‌بردار، مرطوب‌کننده، ضدآفتاب و... بر آن تأثیر می‌گذارند. معمولاً آب زیادی در اپیدرم وجود دارد که باعث شادابی و نشاط آن می‌شود؛ بنابراین اگر آب موجود در این لایه کاهش پیدا کند، پوست خشک می‌شود و چملک می‌خورد. لایه زیرین درم نام دارد. این لایه ضخیم‌تر از اپیدرم است و علاوه بر این که حاوی مویرگ‌های خونی و لنفی، رشته‌های عصبی، فولیکول‌های مو، غده‌های چربی و عرق است، کلاژن و فیبرهای پروتئینی را نیز در خود جای داده است. به همین دلیل این لایه باعث استحکام و ارتجاع پوست می‌شود، زیرا الاستین خاصیت الاستیسیته یا کشسانی به پوست می‌دهد و کلاژن وظیفه نگه‌دارنده‌گی و سفت‌کننده‌گی پوست را برعهده دارد و به آن قوام می‌دهد. هیپودرم آخرین لایه پوست است که به دلیل داشتن سلول‌های چربی زیاد، خاصیت ارتجاعی بالایی دارد.

#### مبارزه ضد آفتاب با چملکی

استفاده از ضدآفتاب و مرطوب‌کننده، دو داروی موثر در پیشگیری از بروز چملکی هستند. مصرف سایر فرآورده‌ها و کریم‌های ضدچملکی پوست، در اولویت بعدی پیشگیری و درمان قرار دارند. هر چه قدر بتوانید پوست‌تان را مرطوب و نرم نگه دارید و آن را مقابل اشعه UVB حفظ کنید، چملکی‌ها دیرتر سراغ‌تان می‌آیند. کریم‌های ضد چملکی، آثار جانبی دارند و متخصصان پوست تأکید زیادی بر مصرف آن‌ها ندارند.

#### درمان چملکی پوست به نوع آن بسته‌گی دارد

دو نوع چملکی در پوست بروز می‌کند؛ چملکی‌های ریز سطحی که همیشه وجود دارند و هنگام استراحت پوست به‌خوبی دیده می‌شوند، و چملکی‌های عضلانی که با حرکت عضلات صورت ایجاد می‌شوند مانند خط اخم، خط خنده و خط پیشانی. درمان این دو نوع چملکی با هم متفاوت است. چملکی‌های سطحی معمولاً با مصرف کریم‌های ضدآفتاب، مرطوب‌کننده، کریم‌های ضدچملکی یا کریم‌های لایه‌بردار و انجام پیلینگ برطرف می‌شوند؛ ولی چملکی‌های عمیق و عضلانی به تزریق بوتاکس نیاز دارند و هرگز با کریم‌های معمولی از بین نمی‌روند. بوتاکس عضله را فلج می‌کند تا حرکت نداشته باشد، در نتیجه چملکی هم ایجاد نمی‌شود. یکی دیگر از روش‌های درمان چملکی‌های عضلانی، لیزر عمقی پرتوان است که پوست را از عمق تحریک می‌کند و باعث ساخته شدن کلاژن می‌شود. وقتی کلاژن افزایش پیدا می‌کند، حجم زیر پوست بیشتر و چملک‌های سطحی کمتر می‌شوند؛ اما لیزر سطحی تری هم وجود دارد که در آن لایه رویی پوست را برمی‌دارند و پوست جدید جوان‌تر است. علاوه بر این، برای درمان چملکی‌های عمیق می‌توان از ژل یا جراحی پلاستیک نیز کمک گرفت که در درجه اول به درمان چملکی‌های عمیق و بعد به چملکی‌های سطحی کمک می‌کند.

منبع: پرشین پرشیا

# «پراکسیس» مارکس فلسفه

#### مازیار رازی

مارکس در مقابل استدلال‌های این عده می‌گوید که این‌ها فراموش می‌کنند که «محیط» و «آموزش» به خودی خود تغییر نمی‌یابند، و کسی باید این تغییرات را انجام دهد. مسأله این‌جاست که آن تربیت‌کننده‌گان نیز خود نیاز به «آموزش» دارند. به سخن دیگر، چنانچه قرار باشد تا تغییری اساسی در جامعه رخ دهد،

صورت قلمروی مستقل در ابرها تثبیت می‌یابد. این جدا شدن فقط بر اساس از خود گسیخته‌گی و تضاد درونی دنیای واقعی تبیین‌پذیر است. پس نخست باید جهان را در تضاد آن درک کرد تا سپس بتوان آن را با اقدام انقلابی و حذف تضاد عملاً دگرگون ساخت. به عنوان مثال، همین که دریافتیم که خانواده زمینی راز خانواده آسمانی است، دیگر باید به انتقاد

دارد. و تنها شکلی که این تضادها از بین می‌روند، توسط پراتیک بشری و «دگرگون کردن انقلابی» آن تضادها در «عمل» است. پدیده‌هایی که از پراتیک بشری جدا بوده، در «ابرها» باقی مانده و غیرقابل حل هستند. **تز پنجم:** فوئرباخ، ناراضی از اندیشه انتزاعی، به نگرش حسی روی می‌آورد؛ اما جهان محسوس را چون [محصول] پراتیک مشخص انسان در نظر نمی‌گیرد.

در این تز مارکس نظریه فوئرباخ را در مقابل نظریات ایده‌آلیستی (اندیشه انتزاعی) مورد ستایش قرار می‌دهد. او تأکید می‌کند که ماتریالیست‌هایی مانند فوئرباخ با تفکر مجرد راضی نمی‌شوند و متوسل به تأمل «حسی» دنیای خارج می‌شوند. این یک گام به پیش است. اما این برخورد به خودی خود ناقص است. از دیدگاه مارکس ماتریالیست‌های سنتی نمی‌فهمند که خود «حسیت» یک عمل علمی است. به سخن دیگر، خود «حس کردن» نیز از «پراتیک مشخص انسان» ناشی می‌گردد. این نکته اساسی‌یی است که فوئرباخ از نظر دور می‌دارد.

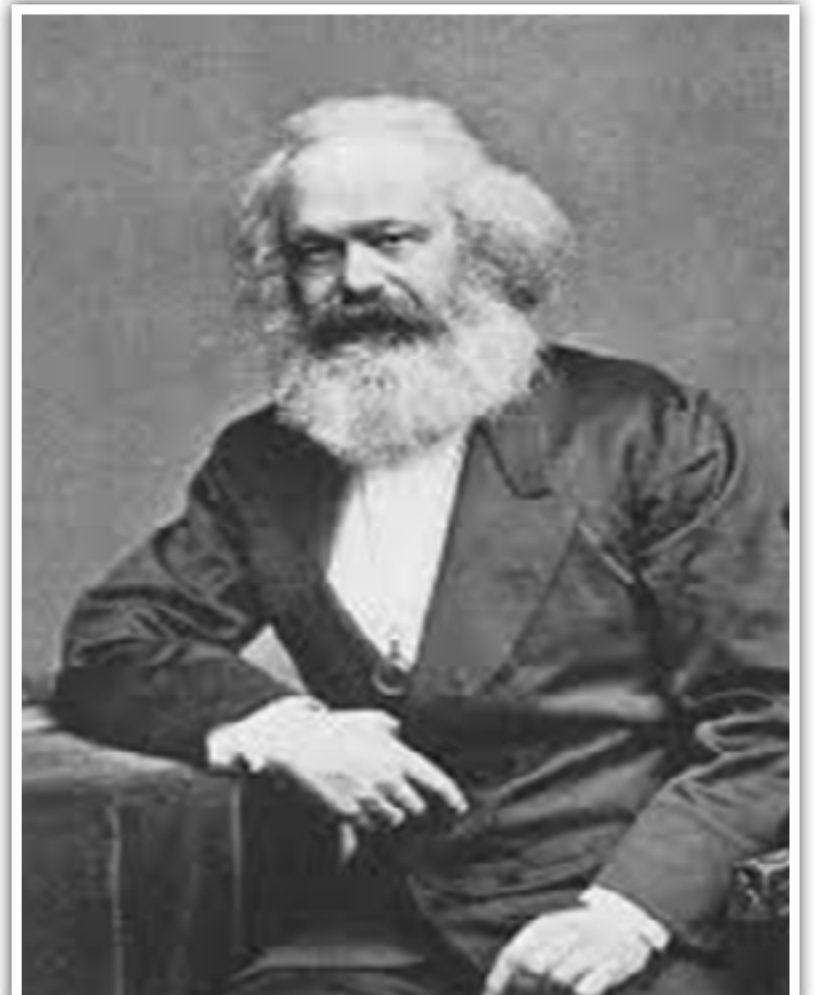
#### تز ششم:

فوئرباخ گرچه ذات دینی را در ذات بشری حل می‌کند، اما [در نظر نمی‌گیرد] که ذات بشر امر انتزاعی در درون فرد بشری جدا از افراد دیگر نیست. این ذات، در واقعیت خویش، مجموعه‌یی از روابط اجتماعی است. از آن‌جا که فوئرباخ به نقد تحقیقی این موجود واقعی نمی‌پردازد، ناگزیر:

۱- جریان تاریخ را نادیده می‌گیرد، و با فرض وجود یک فرد انسانی متنوع و جدا از دیگران، روح دینی را چیزی تغییرناپذیر و به خودی خود موجود می‌پندارد.

۲- در نتیجه، وجود بشری (۳۲) را فقط به عنوان «نوع»، به عنوان کلیت درونی گنگ، که محمل صرفاً طبیعی ارتباط افراد با یکدیگر است، در نظر می‌گیرد.

مارکس در این تز بیان می‌دارد که فوئرباخ (مانند سایر ماتریالیست‌ها) بر این باور است که ذات (یا جوهر) انسان‌ها در جوهر مذهب ادغام گشته است. زیرا که انسان‌ها به‌خاطر فلاکت و بدبختی خود مجبور به کشف نیرویی ماوراء طبیعت (خدا) می‌شوند و برای حل مسایل خود به آن متوسل می‌گردند. به زعم او، کشف «خدا» حاصل «از خود بیگانه‌گی» بشر است. مارکس در پاسخ می‌گوید که ذات بشر، یک پدیده انتزاعی و مجرد نیست. «جوهر» انسان پدیده‌یی یک‌پارچه که شامل همه انسان‌ها به طور مساوی شود، نیست. در واقع جوهر انسان «مجموعه‌یی از روابط اجتماعی» است. جوهر انسان بر اساس روابطش با سایر انسان‌ها تعیین می‌گردد. جوهر انسان مجموعه روابطی است که انسان با سایر انسان‌های اجتماعی برقرار کرده است. مارکس در این‌جا خود انسان را تعریف می‌کند. او معتقد است که ذات خود انسان نیز در نتیجه یک سری روابط اجتماعی تعیین می‌گردد.



نظری همان خانواده زمینی [از یک سو] و دگرگون کردن انقلابی آن در عمل [از سوی دیگر] پرداخت.

در تز چهارم، درک فوئرباخ از مذهب مورد سوال قرار می‌گیرد. در دو پاراگراف نخست، مارکس دنیای واقعی و غیرواقعی را از یکدیگر متمایز می‌کند. او معتقد است که بشر به عنوان یک فرد، محدودیت‌هایی در حوزه‌های معرفت، قدرت و عشق دارا است. اما بشر به مثابه یک واحد عمومی به حوزه‌های نامحدودی دست‌رسی پیدا می‌کند و یکی از آن‌ها «دین» است. مذهب خارج از بشر قرار گرفته و به شکل یک پدیده تخیلی در ظاهر «خدا» برای افراد جامعه تجلی می‌یابد. اما، این دو پدیده، یعنی دنیای دینی و غیردینی را نمی‌توان در هم حل کرد. (۳۱)

در پاراگراف‌های بعدی، مارکس اشاره می‌کند که نظریه از میان برداشتن «از خود بیگانه‌گی» بشر و تحلیل بردن «جهان دینی» در «جهان غیر دینی» که توسط فوئرباخ طرح می‌گردد، عملی نیست مگر توضیح تضادهای واقعی‌یی که در جهان وجود

«بشر» باید توسط فعالیت (پراتیک) انقلابی وضعیت موجود و عینی را از بنیاد تغییر دهد، وگرنه این روش ماتریالیست‌ها، منجر به تقسیم بیشتر تفاوت طبقاتی در جامعه می‌گردد. جامعه به دو بخش تقسیم می‌گردد: «نخبگان» (یا بخش بالاتر) و «مردم عادی».

از دیدگاه مارکس، روش برخورد ماتریالیست‌ها با مسایل جامعه، سطحی و یک‌جانبه (دگماتیک) است. آن‌ها خواهان تغییر اساسی نمی‌توانند باشند، زیرا که نقش «پراتیک انقلابی» بشر در تغییر محیط خود را نادیده می‌گیرند. (۲۹)

#### تز چهارم:

فوئرباخ بر اساس ازخودبیگانه‌گی انسان، جهان را دوگانه می‌پندارد: یک جهان دینی که موضوع تصور است، و یک دنیای واقعی. (۳۰) آن‌گاه بر آن می‌شود که جهان دینی را در دنیای واقعی که پایه آن است، مستحیل کند. او غافل است که با این کار هنوز مسأله به قوت خود باقی است [زیرا آن‌چه باید توضیح داد] به ویژه این است که چرا دنیای واقعی از خود جدا شده، به

**ابوالقاسم اسماعیل پور**

**بخش سوم**

کیخسرو از همان آغاز، شهریاری نورانی و درخشان شمرده می شده است. چهره اش بس منور توصیف شده است، گویی که از خورشید گوی سبقت برده باشد. او در نخستین دیدار با گیو پهلوان، به صورت جوانی زیبا، نورانی، با جامی در دست و دسته گلی بر گیسو و در کنار چشمه یی درخشان توصیف گردیده است. (حمیدیان ۱۳۷۲: ۳۱۲) کیخسرو اساطیری به راستی نویددهنده تحول عظیمی است که بنا به باورهای آریایی و به ویژه بنا به اساطیر زرتشتی باید در پایان جهان رخ دهد. این دگرگونی شگفت آور همان پیروزی فرجامین نور بر ظلمت است، پیروزی نیکی بر بدی و تیره گی پارسایی بر دژکرداری. از کشته شدن ناجوان مردانه سیاوش تا پیدایی و بُرنایی کیخسرو، زمانه شگفت آور غریبی است که سرشار از فساد، تباهی، کشتار، شهرسوزان و ویرانی است. همه این نشانه های بد و اهریمنی دوره آمیزش خیر و شر یا آمیزش نور و ظلمت را به یاد می آورد، پدیده هایی اهریمنی که در روزگار کیخسرو به اوج خود می رسد. افراسیاب نماد کل ظلمت و تیره روزی هاست و کیخسرو نماد نور و آفتاب و آزادی است.

از شگفتی های دیگر شخصیت اساطیری کیخسرو، اسب اوست که بهزاد نام دارد. روایت کرده اند که وقتی بهزاد، اسب زیبای سیاوش، به کیخسرو می رسد، و چون سوارش می کند، در یک لحظه کیخسرو از نظرها پنهان می شود. به طوری که گیو می اندیشد، مبدا اهریمن به صورت اسب درآمد و کیخسرو را از بین برده است. (شاهنامه، ۲۱۰۳)

همنام کیخسرو در نوشته های کهن ودایی، سرشورس [۴] (نیک آوازه) است که جزو یاران همکار ایندرا، خدای جنگ در اساطیر هندی است. ایندرا به کمک اوست که بیست تن از فرمانروایان دشمن و نیز ۶۰۹۹ تن از جنگاورانش را با چرخ های گردونه کشته اش نابود می کند. (پارشاطر، ۱۳۶۸: ۵۶۱-۵۶۲) در اوستا کیخسرو خیلی بیشتر از دیگر پهلوانان کیانی ستوده شده است. در فروردین یشت، بندهای ۱۳۳ تا ۱۳۵، فره وشی های هفت شهریار کیانی پیش از روزگار کیخسرو و یک جا ستوده می شوند، در حالی که فره وشی او جداگانه با توصیفاتی برجسته مورد ستایش قرار می گیرد. او را «از برای نیروی خوب ترکیب یافته، از برای پیروزی اهورا آفریده، از برای برتری فاتحانه، از برای حکم خوب اجرا شده، از برای فرمان تغییرناپذیر، و از برای فرمان مغلوب ناشدنی اش» می ستایند. کیخسرو جنگاور است، با یک ضربه بر دشمنانش پیروز می شود، چون که دارای فره است. او بهشت را تصاحب کرده است. (پارشاطر، ۱۳۶۸: ۵۶۱-۵۶۲)

در یشت ۱۹ (زامیاد یشت)، بند ۱۷، درباره کیخسرو چنین آمده است:

«... بدان سان که کیخسرو بر دشمن نابه کار چیره شد و در درازنای آوردگاه - هنگامی که دشمن تباهاکار نیرنگ باز، سواره با او می جنگید - به نهانگاه گرفتار نیامد. کیخسرو سرور پیروز، پسر خونخواه سیاوش دلیر - که ناجوان مردانه کشته شد - و کین خواه آفریتر دلیر، افراسیاب تباهاکار و برادرش گرسیوز را به بند درکشید. (دوست خواه، ۱۳۷۰: ۴۹۹)

بی شک کیخسرو در اوستا سروری بلند پایه است که همچون جاودانان ستوده می شود. در یشت ۱۵ (رام یشت)، بندهای ۳۱-۳۳ چنین آمده است:

«اوروسازی بزرگ در جنگل سپید، در برابر جنگل سپید، در میان جنگل سپید، بر تخت زرین، بر بالش زرین، بر فرش زرین، در برابر برسم گسترده با دستان سرشار او را بستود... و از وی خواستار شد: ای اندروای زبردست! مرا این کامیابی ارزانی دار که پهلوان سرزمین های ایرانی استوار دارنده کشور {کی} خسرو - [۵] را نکشد؛ که خویشتن را از چنگ کیخسرو بتوانم رهاند. کیخسرو او را برافکند در همه جنگل ایرانیان. اندروای زبردست، این کامیابی را بدو ارزانی داشت و کیخسرو کامروا شد. [۶]

در یشت ۱۵، بندهای ۷۳-۷۷، به پیروزی بزرگ کیخسرو و یکی از نقطه های عطف در حماسه ملی، یعنی کشتن افراسیاب و گرسیوز در جنگل سفید پهناور، پس از نبرد طولانی و دشوار اشاره رفته است. در شمار دیگری از یشت ها، صحنه این رویدادها به کرانه های دریاچه چیچست انتقال یافته است. (پارشاطر، ۱۳۶۸: ۵۶۲)

در نوشته های پهلوی، کیخسرو به گونه یک زرتشتی بت شکن قلمداد شده است. چون شخصیت اساطیری او در آثار دینی دوره میانه شرح و بسط یافته و



# اسطوره کیخسرو در شاهنامه

نماینده قوای دوزخی نیز افراسیاب تورانی است و جنگ بزرگ کیخسرو و افراسیاب در پایان این دوره تصویری است حماسی از جنگ بزرگ رستاخیزی. (سرکاراتی، ۱۳۷۸: ۱۱۲)

اگر بخواهیم به یک محاسبه تقویمی مطابق با روایت شاهنامه بسنده کنیم، می توانیم هزاره سوم را بدین گونه برسنجیم: پادشاهی کیخسرو خودش فقط ۶۰ سال بود که در تاریخ اساطیری ایرانی، جزو هزاره سوم (حالت گومیزش یا آمیخته) قرار می گیرد. این دوره هزارساله در آغاز ۵۰۰ سال با پادشاهی فریدون هم زمان است، ۱۲۰ سال پادشاهی منوچهر است، ۱۵۰ سال پادشاهی کاوس و ۱۵۰ سال پادشاهی لهراسب و گشتاسپ است که روی هم رفته دوره ای هزارساله را فرا می گیرد. سه هزاره پس از کیخسرو و گشتاسپ، هزاره های زرتشت - اوشیدر، اوشیدرماه و سوشیانس - است. (پارشاطر، ۱۳۶۸: ۴۹۶-۴۹۷)

بی شک، کیخسرو با اسطوره نجات بخشی در پایان جهان - طبق روایات زرتشتی - پیوندی تنگاتنگ دارد. او با فرشکرد و نوسازی جهان مربوط است و دین ستایی و دیناوری جزو کارکردهای مهم اوست. در روایت پهلوی آمده است:

«پس از آن، به پایان هزاره اوشیدرماه، سوشیانس، به سی ساله گی، به دیدار هرمزد رسد. آن روز خورشید بایستد، تا سی روز به بالای {آسمان} بایستد و سوشیانس چون از دیدار باز آید، آن گاه کیخسرو که بر وای درنگ خدای {که} تو را فراز گشت بدان تن اشتر؟» کیخسرو پاسخ گوید که «من کیخسروام» و سوشیانس گوید که تو {همان} کیخسروی {که} به دانایی و به هوش دوریاب بردیدی {این زمان را} هنگامی که بت کدهیی را به دریای چیچست بکندی؟» [۱۱]

کیخسرو گوید که «من آن کیخسروام» سوشیانس گوید که «تو ایدون نیکو کنشی ورزیدی، چه اگر تو {چنان} نمی کردی، همه آن گردانش که فرشکردسازی نیکو است، دشوار می شد.»

دگر پرسد که «تو از میان بردی افراسیاب تورانی تبهکار را؟» گوید که «من از میان بردم.» سوشیانس گوید که «ایدون نیکو کنشی ورزیدی، چه اگر تو از میان نمی بردی افراسیاب تورانی تبهکار را، همه آن گردانش که فرشکردسازی نیکو است، دشوار می شد.»

سوشیانس گوید که «ای کی! برو و دین بستای.» کیخسرو دین بستاید. پس اندر آن پنجاه و هفت سال، کیخسرو شاه هفت کشور باشد و سوشیانس موبدان موبد شود. (بهار، ۱۳۷۵: ۲۸۰-۲۸۱)

منابع اسلامی بیشتر به گریختن کیخسرو از توران زمین و نبردهای بعدی او با افراسیاب اشاره کرده اند. مطابق این روایات، بسیاری از پهلوانان به فرمانروایی کیخسرو به توران زمین می تازند و با دلاوران تورانی نبرد می کنند و پهلوانان خاندان ویسه را از پای درمی آورند. خدای نامه بیشتر مطالبش درباره کیخسرو از روایات پهلوانی اخذ کرده است، اما متون دینی پهلوی بیشتر به جنبه های آیینی، دینی و رستاخیزشناختی او اشاره دارند.

گزارش ناپدید شدن کیخسرو در برف با شماری جنگاوران پرواوزه اش، احتمالاً در نتیجه همان نسبت دادن امر جاودانه گی به اوست. (پارشاطر، ۱۳۶۸: ۵۶۲) نامرئی شدن یکباره کیخسرو به معنی پایان یک دوره مهم حماسی است. در واقع، با پایان یافتن سرگذشت پرماجرایی کیخسرو دوران اساطیری حماسه ملی ایران نیز به پایان می رسد.

کیخسرو صاحب فره ایزدی بود و «درحالی که فره ایزدی از او می تافت، پیش آمد و پیران {ویسه} را نماز برد و پیش او ایستاد. زیبایی کودک پیران را سخت خوش آمد و از تابش و روشنایی وی بسیار در شگفت شد. (ثعالی، ۱۳۷۲: ۱۴۱) تنها فره ایزدی نبود که کیخسرو فره او مند را در میان شخصیت های اساطیری و حماسی ایران ممتاز می کرد، بلکه یک نکته مهم دیگر او را از بسیاری از شخصیت های مهم اساطیری جدا و منحصر به فرد می کرد و آن «جام گیتی نما» بود.

در نوشته های اوستایی و پهلوی از این جام گیتی نما یا جام جهان نما سخنی به میان نیامده است و در واقع در هیچ یک از منابع اساطیری و داستانی پیش از شاهنامه نیز «قرینه یی یا الگویی برای مفهوم «جام جهان نما» دیده نمی شود.» (آیدلنو، ۱۳۷۶: ۱۲۶) کنایون مزدپور جام گیتی نما کیخسرو را تصویری دیگر از همان تثت سیمین و زرینی می داند که از آن هوم است و در مراسم دینی به کار می رفته است. (مزدپور، ۱۳۷۱: ۳۳۶)

ساحل دریاچه چیچست {و} زد {و} درهم شکست آن دروج شگفت را {که این،} بایسته گی {و} ضرورت بود {همانا برای ابزار {و} توانمندی برای آراستن} فرشکرد؛ با یآوری از آن و خش کوچید به {آن} جایگاه رازمند که در آن {است} با دارنده گی تن بی مرگ تا فرشکرد، به کام دادار. (بهار، ۱۳۷۵: ۲۰۹)

در این جا نیز با شخصیت بت شکن کیخسرو روبه رو می شویم و نیز دوباره می بینیم که بر ساحل دریاچه چیچست، زمینه را برای آراستن و آماده کردن جهان برای فرشکرد و نوسازی جهان فراهم می کند. این بخش از دینکرد با روایت شاهنامه که در بالا آوردیم، کاملاً هماهنگ است.

کیخسرو همچون سیاوش با کنگ دژ نیز مربوط است. به طوری که در روایت پهلوی آمده است: «سیاوش کاوسان را پیدا است که ورجاوندی چنان بود که به یاری فره کیان کنگ دژ را با دست خویش و نیروی هرمزد و امشاسپندان، بر سر دیوان ساخت و اداره کرد... تا آن گاه که کیخسرو آمد متحرک بود. پس کیخسرو به مینوی کنگ گفت که خواهر منی و من برادر توام، زیرا تو را سیاوش با دست ساخت و مرا از گند {بیضه} کرد. به سوی من، بازگرد و کنگ به همین گونه کرد، به زمین آمد، در توران، به ناحیه خراسان، در جایی که سیاوش گرد است، بایستاد و {کیخسرو} هزار آرم [۹] اندر افگند و هزار میخ اندر هشت و پس از آن {کنگ دژ} نرفت و همه توران را با گوسفند و ستور نگاه دارد.» (بهار، ۱۳۵۷: ۲۶۳) زنده یاد مهرداد بهار تحلیل جالبی از این اسطوره به دست داده است:

«نخست باید توجه کرد که کنگ دژ شهری بر زمین نبوده است و در آسمان قرار داشته و دوم این که چون به زمان کیخسرو، فرود آورده شد، بر جای سیاوش گرد قرار گرفت. آیا این بدان معنا نیست که کنگ دژ فرود آمده بر زمین همان سیاوش گرد است؟ از نظر اسطوره شناسی این بدان معناست که سیاوش گرد عیناً به صورت کنگ دژ آسمانی ساخته شد.» (همان جا)

بنا به اساطیر زرتشتی پایان هزاره سوم هم زمان با پادشاهی کیخسرو است. در حماسه های ایرانی نیز، هزاره سوم با دوران سه هزارساله گومیزش (آمیزش) در روایات دینی، از پادشاهی فریدون آغاز می شود و با پادشاهی کیخسرو پایان می یابد. در این زمان ویژه، «هم چنان که کیخسرو به عنوان شاه بوختار (نجات بخش) مظهر نیروهای اهورایی در زمین است،

جنبه های دینی و آیینی آن بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. گویند که وی آیین زرتشتی می ورزید (دینکرد ۹، ۱۶ و ۱۹)، و به عنوان یک زرتشتی بت شکن بت کدهیی را بر کران دریاچه چیچست ویران ساخت. بنای آتشکده معروف شیز را به او نسبت می دهند. وی آتشکده آذرگشسپ را بر یال اسب خویش برمی آورد تا هنگامی که وی بر کوه اسنوند با تیره گی در نبرد است، راه او را روشن سازد. او هم چنین به عنوان یکی از جاودانان ظاهر می شود و نقشی در آینده دارد که باید در رستاخیز ایفا کند. وی به سوشیانس در برانگیختن مرده گان یاری می دهد و در نبرد نهایی به او می پیوندد. [۷] (همان جا)

کیخسرو در فتوحاتش، دژ بهمین (دژی واقع در کوهی بلند در نواحی اردبیل امروز) را - که جایگاه دگرگیشان و کافران است - تسخیر می کند.

به دستور او گیو پهلوان، نامه بر دیوار دژ می نهد، اما نامه بی درنگ ناپدید می شود. بسیاری از دیوان کشته می شوند و ظلمت و تیره گی دژ ناگهان به نوری فراخ تبدیل می شود. کیخسرو دژ را فتح کرده و آتشکده آذرگشسپ را در آن بنا می کند. (شاهنامه، ۳، ۲۴۴-۲۴۷) این حرکت او نمونه دیناوری اوست. نوشته های پهلوی بیشتر در جهت اثبات دیناوری و نجات بخشی کیخسرو قلم فرسوده اند و او را همچون شخصیتی تاریخی ستوده اند. در واقع، شخصیت اساطیری او در نوشته ها و آثار زرتشتی گرایش به تاریخی شدن دارد، اما کاتبان زرتشتی از این نکته غافل بوده اند که هر چه او را به کیش زرتشتی نزدیک تر می سازند، بر شخصیت اسطوره یی اش افزوده و از شخصیت تاریخی اش کاسته اند.

ماجرای عزیمت سیاوش به توران زمین، حکایت دوستی او با افراسیاب، دشمن سرسخت ایران، ازدواج با دختر وی، و ساختن کنگ دژ و سیاوش گرد احتمالاً به اسطوره ها و آیین های بین النهرینی ربطی ندارد، «گرچه مرگ سیاوش و روییدن گیاهی از خون او در داستان کیخسرو عملاً جزئی از بخش اول روایت سیاوشی است. (بهار، ۱۳۸۶: ۱۲۴)

در دینکرد هفتم درباره کیخسرو چنین آمده است: «آمد به کیخسرو سیاوختشان، {که} بدان شکست داد و اوژد {کشت} افراسیاب تور جادو را و خویشاوند نابکار او، گرسیوز و گیرگان [۸] و بسی دیگر میراننده بتر جهان را؛ و برآشفت {و} ویران کرد {بت کده را بر

# گسترش رابطه اقتصادی با پاکستان

## به تغییر سیاست افغانی اسلام آباد می انجامد؟

محمد اکرام اندیشمند

سیاست رییس جمهور غنی در مورد جلب همکاری پاکستان به صلح و ثبات افغانستان و تغییر سیاست افغانی آن کشور، بر گسترش مناسبات اقتصادی و تجاری طرفین بنا می یابد.

رییس جمهور و هم فکران او به این باور هستند که گسترش روابط اقتصادی و تجاری با پاکستان، موجب انحراف سیاست اسلام آباد از دامن زدن به جنگ و بی ثباتی، به همکاری و همراهی با صلح و ثبات در افغانستان می شود.

این باور و دیدگاه از اهمیت حیات اقتصادی برای هر دو کشور و به خصوص برای پاکستان ناشی می شود که به شدت درگیر مشکل اقتصادی، از کمبود انرژی و منابع توسعه تا تأمین کالاهای مهم، است. به این ترتیب که گسترش مناسبات اقتصادی میان افغانستان و پاکستان و رونق اقتصادی این همسایه، تفکر و سیاست زمامداران اسلام آباد را از دخالت در جنگ افغانستان به همکاری با صلح در این کشور متحول می سازد تا بستر این رونق اقتصادی به صورت فزاینده هموارتر گردد.

رییس جمهور غنی، نخستین سفر رسمی و کاری خود به پاکستان را با چنین دیدگاه و سیاستی آغاز کرد و جمعی از تاجران و مسوولین بخش اقتصاد و تجارت را هم با خود برد و در پایان سفر، از گسترش مناسبات تجاری اقتصادی مژده داد.

در حالی که ایجاد روابط وسیع اقتصادی و تجاری با پاکستان، با اهمیت و سودمند تلقی می شود، اما آیا این

روابط می تواند سیاست پاکستان را از دخالت برای بی ثباتی و جنگ، به همکاری برای صلح و ثبات در افغانستان متحول سازد؟

شواهد و دلایل نشان می دهند که چنین تصور و باوری در مورد تأثیر روابط اقتصادی بر تغییر سیاست افغانی پاکستان، بیشتر یک توهم است تا واقع گرایی و درک صحیح از سیاست اسلام آباد:

۱- اگر گسترش رابطه اقتصادی و تجاری افغانستان با پاکستان، عاملی در جهت تغییر سیاست پاکستان باشد، افغانستان بیشتر از پاکستان به تأمین این رابطه نیازمند است. افغانستان به عنوان کشور محاط به خشکه که نزدیک ترین راه دسترسی به بندر بحری را از طریق پاکستان به دست آورده می تواند، در این امر وابسته به پاکستان است.

۲- افغانستان در تمام مواد ارتزاقی اولیه و مواد ساختمانی به خصوص سمنت، کالاهای ضروری چون البسه و غیره، نیازمند تولیدات پاکستان است و بازار فروش مواد و اجناس پاکستان.

وابسته گی و نیازمندی افغانستان در عرصه اقتصاد و تجارت به پاکستان، نه تنها موجب کاهش فشار اسلام آباد بر افغانستان در عرصه ثبات و امنیت نمی گردد، بلکه برعکس این عرصه می تواند به عامل فشار بیشتری از سوی پاکستان بر افغانستان تبدیل شود. حوادث و تحولات نیم قرن گذشته، این موضوع را به خوبی ثابت می سازد. اسلام آباد پیوسته افغانستان را از لحاظ اقتصادی و تجاری تحت فشار نگه داشته است. پاکستان در دهه شصت و هفتاد سده بیستم

به باور این حقوق دان، زمانی که رییس جمهور به عنوان رییس هر سه ارگان دستور می دهد که این موضوع توسط دادستانی بررسی شود، پس باید دادستانی آن را بررسی کند.

او تأکید کرد، از سوی دیگر ارگانی که خود متهم است، نمی تواند به شکایتی که بر علیه او صورت گرفته، رسیده گی کند، زیرا هیچ کس نمی تواند قاضی اعمال خود باشد.

به گفته وی، زمانی که در مورد یک ارگان شکایتی وجود داشته باشد، به همان ارگان مراجع نمی شود، بل رسیده گی به آن شکایت توسط مرجع سومی صورت گیرد.

اما سخنگوی کمیسیون شکایات انتخاباتی گفته که دادستانی کل می تواند به جنبه های جرمی انتخابات رسیده گی کند؛ ولی مسایل انتخاباتی تنها از طرف کمیسیون شکایات انتخاباتی بررسی می شود؛ بنابراین ادعاها علیه مسوولان کمیسیون شکایات انتخاباتی باید برای بررسی به همین کمیسیون سپرده شود.

ظاهر هاشمی می گوید، هیچگاه یک متهم نمی تواند در مورد اتهام وارده بر خود قاضی و فیصله کننده باشد.

به باور وی، مساله فهم نادرست از قانون و در نظر گرفتن مسایل قومی و قبیله ای از سوی کمیسیون های انتخاباتی سبب شده تا مردم افغانستان طولانی ترین و بدنام ترین انتخابات دنیا را تجربه کنند.

این حقوق دانان در مورد این که قانون انتخابات در باره اینکه اگر کمیسیون شکایات انتخاباتی مرتکب تخلف شود، کدام مرجع به آن رسیده گی کند، چیزی نگفته، می گوید، اکثر قوانین از جمله قانون انتخابات توسط افراد مسلکی تدوین نیافته است؛ ولی با آن هم نیازی نیست که همه موارد در قانون ذکر شود.

او اضافه کرد، قانون به طور طبیعی خلاءهایی می داشته باشد و یا حالاتی به وجود می آید که قانون آن را پیش بینی نکرده است، مانند مساله کمیسیون شکایات انتخاباتی که در قانون در مورد آن اشاره

خود عمل نکرده است.

وی از رییس جمهور و رییس اجرایی دولت افغانستان خواست در فرصت باقی مانده کابینه جدید را به مجلس معرفی کرده و سرنویشت وزارت خانه ها مشخص شود.

چند روز پیش اسدالله سعادت عضو کمیته گزینش و

میلادی، بارها مانع تجارت و رشد اقتصاد افغانستان از راه دسترسی به بندر کراچی شد و به صورت مکرر، راه ترانزیت افغانستان را از طریق کراچی مسدود کرد.

۳- شواهد و حقایق در سایر کشورهای دنیا نشان می دهد که بدون حل اختلاف سیاسی و امنیتی میان همسایه گان و یا در یک حوزه، از یک سو گسترش مناسبات اقتصادی میسر نیست و از سوی دیگر، منازعات سیاسی و امنیتی به اقتصاد و تجارت آن ها زیان می رساند. البته طرف های نیازمند و وابسته، بیشتر از طرف دیگر متحمل زیان می شوند و افغانستان یکی از کشورهایی است که در چنین موقعیتی قرار دارد.

اگر کشورهای عضو اتحادیه اروپا به گسترش روابط اقتصادی و تجاری تا ایجاد پول واحد یورو رسیده اند، این مناسبات در فضای عدم اختلاف و خصومت سیاسی و امنیتی میان آن ها و پس از ثبات سیاسی و تشکیل دولت های مدرن ملی شکل گرفته است؛ در حالی که افغانستان و پاکستان در فضای عدم اعتماد و در منازعه سیاسی و امنیتی و ادعای ارضی به سر می برند. تا زمانی که کابل این مشکل را با پاکستان حل نکند، گسترش رابطه اقتصادی و تجاری، سیاست پاکستان را تغییر نمی دهد و به خصومت آن کشور در برابر افغانستان نقطه پایان نمی گذارد. بلکه برخلاف، از گسترش روابط اقتصادی، پاکستان سود بیشتر می برد، در حالی که سیاست دخالت و بی ثبات سازی را نیز هم چنان ادامه می دهد.

نشده، اما بررسی آن از صلاحیت دادستانی است نه از صلاحیت کمیسیون شکایات انتخاباتی، زیرا این کمیسیون نمی تواند قاضی اعمال خود باشد.

در این حال، جعفر کوهستانی استاد دانشکده حقوق دانشگاه کابل می گوید، هرگاه کمیسیون شکایات انتخاباتی، مرتکب تخلف شود، در این صورت به هیچ عنوان صلاحیت رسیده گی به آن را ندارد.

او تأکید کرد، اگر مرجعی وجود نداشته باشد که به تخلفات کمیسیون شکایات انتخاباتی رسیده گی کند، در این صورت خودسری ها به اوج خود می رسد؛ بنابراین رسیده گی به تخلفات کمیسیون شکایات انتخاباتی از صلاحیت محاکم افغانستان است.

وی افزود، در صورتی که اگر در یک دعوا قناعت طرفین فراهم نشود به خصوص زمانی که مساله جرم و رشوت مطرح باشد، در این صورت باید در خصوص آن در محاکم فسیله صورت گیرد.

به گفته این استاد دانشگاه، به شکایات نامزدان شورای های ولایتی رسیده گی نخواهد شد و در پایان با یک «ماستمالی» قضیه از نظر مردم خواهد افتاد و این مساله به محاکمه کشانیده نخواهد شد.

این استاد دانشگاه افزود، کسانی که از این انتخابات بدنام سود برده اند، امروز اکثریت شان گرداننده گان حکومت هستند و شاید حاضر نباشند کسانی که به نفع آنان خدمتی کرده اند را به پای میز محاکمه بکشانند.

صد ها تن از نامزدان معترض شوراهای ولایتی پس از اعلام نتایج نهایی انتخابات برخی از شاهراه ها را مسدود کردند و در چهارراهی های مرکز شهر کابل راه پیمایی هایی را به راه انداختند.

این نامزدان می گویند تقلب و تخطی گسترده ای در کمیسیون های انتخاباتی صورت گرفته و برنده گان انتخابات شوراهای ولایتی نه بر اساس رای بلکه در نتیجه تقلب های انتخاباتی به این کرسی ها راه یافته اند.

عالمی بلخی عضو دیگر این کمیته از بن بست و به

چالش رسیدن فعالیت این کمیته خبر داده بود. تاکنون نزدیک به دو ماه از زمان تحلیف دولت وحدت ملی می گذرد و شهروندان کشور به شدت منتظر معرفی کابینه دولت به پارلمان و آغاز به کار دولت جدید هستند.

### دستور مخفیانه...

نخواهند کرد و گفته بود که سربازان امریکایی تنها نقش تعلیم دهنده نیروهای افغان را دارند.

ارتش امریکا به بیان این مساله پرداخته که گسترش عملیات ضربتی به این کشور اجازه می دهد تا بر طالبان و سایر گروه های شبه نظامی فشار وارد آورد و مانع از انجام حملات بیشتر آن ها علیه مواضع دولت کابل و امریکا شود.

در عوض مشاوران غیرنظامی اوپاما گفتند که نقش ضربتی سربازان امریکایی باید به انجام ماموریت های مقابله با تروریسم علیه القاعده محدود شود.

یکی از مقام های دولت واشنگتن این حکم دولتی را یک پیروزی برای ارتش امریکا توصیف کرد در حالی که یکی دیگر گفت: واشنگتن نباید به انجام ماموریت های خصمانه علیه طالبان در سال آتی میلادی دست بزند.

این تغییر موضع واشنگتن در حالی صورت گرفته که بسیاری بر این عقیده اند خروج نیروهای امریکایی از عراق بسیار زود بود و همین امر باعث گسترش فعالیت گروه داعش در این کشور شده است.

در همین حال، اشرف غنی احمدزی، رییس جمهوری جدید افغانستان موضعی نرم که در قبال حضور نیروهای امریکایی در افغانستان دارد و مکرراً از امریکا خواسته تا نیروهایش را در سال ۲۰۱۵ در این کشور باقی بگذارد.

وی همچنین محدودیت حملات هوایی امریکا و حملات مشترک با نیروهای افغان را که توسط حامد کرزی، رییس جمهوری سابق افغانستان وضع شده بود، لغو کرد.

با این حال، یک مقام ارشد نظامی افغانستان اخیراً به جمعی از خبرنگاران در کابل گفت که اشرف غنی احمدزی خطوط آنها را در جنگ علیه طالبان مشخص کرده است. به گفته او، آنها در سردرگمی به سر می بردند، چون پیش از این تعریف لازم از دوست و دشمن وجود نداشت.

با این حال تعداد سربازان امریکایی که در سراسر ۲۰۱۵ در افغانستان باقی می ماند، تغییر نکرده و همان ۹۸۰۰ سرباز هستند و تا پایان سال آتی میلادی نیز این تعداد به نصف کاهش خواهد یافت.

در پایان ۲۰۱۶ مابقی سربازان امریکایی نیز قرار است افغانستان را ترک کنند و به حضور نظامی در افغانستان خاتمه دهند.

### چین، هند و روسیه در برابر...

گفته است که برای تأمین امنیت افغانستان و منطقه، نیاز است تا چین، روسیه و هند در برابر پشتیبان و بنیادگذار هراس افگنی در منطقه بیاستند.

آقای کرزی پای رقیبان دیرینه و تاریخی پاکستان را در قضایای افغانستان بیشتر دخیل می سازد.

حامد کرزی گفته است: « برای آوردن صلح و ثبات در منطقه و افغانستان، ما به همکاری های مشترک نیاز داریم. از تمام کشورهای منطقه به ویژه چین، روسیه و هند می خواهم با هم کار کنند تا در برابر نیروی که افراط گرایی را در منطقه ایجاد کرده و منبع اصلی فراط گرایی را که از آن جا پشتیبانی می شوند، پیدا کرده و بر ضد آن مبارزه نماییم.»

وی تصریح کرد که کشورهای منطقه برای منافع دراز مدت خودشان، باید افغانستان را در ریشه کن ساختن هراس افگنی و پشتیبان آن یاری رسانند.

او گفته است: « حمایت دوامدار از شبکه های هراس افگنی که از بیرون صورت می گیرد؛ یک چالش بزرگ دیگر است که مانع پیشرفت های ما می شود و ضربه ای محکم بر صلح و ثبات کشور ما وارد می کند.»

همچنین آقای کرزی گفته است که کشورش هیچگاه اجازه نخواهد داد که هند و پاکستان در خاک افغانستان جنگ نیابتی را آغاز کنند.

این در حالی است که آقای کرزی ۲۱ بار به منظور جلب همکاری های پاکستان در افغانستان و در راستای مبارزه با تروریسم و هراس افگنی به آن کشور سفر کرد که به گفته خودش، این سفرها بی ثمر بود.

آقای کرزی در آخرین روزهای ریاست جمهوری خود صراحتاً اعلام کرد که پاکستان اهداف مشخصی در خاک افغانستان دارد و از رهبران حکومت وحدت ملی خواست تا در روابط شان با پاکستان محتاط باشند.

یکی از داستان‌های موفقیت نظام سرمایه‌داری رهبری شده  
مدل اجتماعی-اقتصادی‌بی که سنگاپور را از جهان سوم به جهان  
اول ارتقا بخشید  
بخش دهم

خاطرات لی کووان یو  
اقتباس و ترتیب: محمود کرزی

ما تصمیم گرفتیم ثروت جامعه خود را از طریق  
تطبیق سیاست افزایش دارایی‌ها بطور مجدد توزیع  
کنیم، نه از طریق اعطای سببیدی به مصرف کننده  
گان. شیوهی که ما در پیش گرفته بودیم، به آنانی که  
بلندترین جایزه رقابت بازار آزاد را از خود کرده  
نمی‌توانند، اجازه می‌دهد تا جایزه‌های با ارزش و  
قناعت بخش دیگری را در آزمونگاه رقابتی حیات  
از خود سازند. با این شیوه، آنانی که علاقه به مصرف  
دارند، می‌توانند از طریق فروش دارایی‌های خود به  
مقصد برسند. مطلب جالب این است که در عمل،  
عده کمی به فروش و استهلاك دارایی‌های خود  
دست زده اند. برعکس، آنانی که صاحب دارایی  
شده اند، به سرمایه‌گذاری پرداخته و دارایی‌های  
خود را افزایش بخشیده اند؛ این اشخاص، محض  
درآمد دارایی‌های خود را به مصرف رسانیده اند.  
این اشخاص می‌خواهند ثروت خود را برای روز  
مبادا نگهدارند و بعداً آنرا برای اولاد و احفاد خود  
به میراث بگذارند.

تعداد عضویت در صندوق احتیاطی مرکزی (CPF)  
از ۴۲۰۰۰ در سال ۱۹۶۵ به ۲.۸ میلیون تن در سال  
۱۹۹۸ ارتقا یافت. ارزش پس اندازهای این اعضا در  
صندوق مزبور در سال ۱۹۹۸ بالغ به ۸۵ میلیارد  
دالر بود؛ و این مبلغ قابل ملاحظه، مقدار  
دارایی‌بی بود که پس از خروج ۸۰ میلیارد دالر برای  
مقاصد خرید منزل، ملکیت‌های شخصی، و سهام  
سرمایه‌گذاری توسط اعضا، در صندوق باقی مانده  
بود. امروز، هر کارگر صاحب صندوق تقاعدی خود  
است. پس از مرگ، آنچه از وجوه تقاعدی کارگر  
در حساب تقاعدی او باقی مانده است، بر اساس  
وصیتنامه او بدون تعلل و تشریفات و یا مراجعه به  
محکمه، به بازمانده‌گان او پرداخته می‌شود.

(۱۰ هزینه‌های روزافزون برنامه‌های رفاهی در غرب  
(صفحه ۱۲۶ و بعد):

با توجه به هزینه‌های روز افزون برنامه‌های رفاهی  
انگلستان و سویدن، ما تصمیم گرفتیم از تطبیق  
این سیستم کمرشکن اجتناب کنیم. در سال‌های  
۱۹۷۰ متوجه شدیم که تقبل مسوولیت‌های اساسی  
سرپرست خانواده توسط دولت، موجب تضعیف  
انگیزه‌های کاری مردم می‌شود. کمک‌های (نقدی  
و دوامدار) دولت به خانواده‌ها، در اکثر موارد، با  
اصل اتکا بخود در تضاد قرار گرفته و افراد را به  
تنبلی و اتکای دایمی به دولت تشویق کرد. این  
نوع کمک‌ها ممکن ساختند تا افراد از کوشش در  
راه تأمین رفاه خود و خانواده‌های خود شانه خالی  
کنند. جیره خواری برای عده‌یی به شیوه زندگی  
تبدیل شد. با نزول انگیزه‌های کاری و مؤدیت،  
نزول اقتصادی حیثیت امری غیرقابل اجتناب را  
کسب کرد. عده دیگری بنا بر بلند بودن مالیات  
بر عایدات شان، که برای تمویل برنامه‌های رفاهی  
ضروری بود، انرژی و تمایل کاری خود را از دست  
دادند. این اشخاص نیز برای نیازهای اساسی خود  
بر دولت متکی شدند.

ما بهتر دانستیم تا در عوض تطبیق برنامه‌های  
رفاهی نوع بالا، پیروی از سنت کنفوسیوس را در  
بین مردم خود تقویت بخشیم. بربنای این سنت،  
هر مرد خانواده مسوولیت امرار معاش خانواده خود  
(والدین، خانم، و فرزندان) را به عهده دارد. ما با  
انتقادات و حملات روزمره مخالفین و مطبوعات  
خارجی مواجه می‌شدیم. منتقدین مدعی بودند که  
گویا سیاست‌های ما در این راستا قصی‌القلبانه بود.  
آنها بخاطر اینکه ما از سببیدی دادن به مصرف  
ابا می‌ورزیدیم انتقاد می‌کردند. مقاومت در برابر  
عده‌های گمراه کننده رفاهی مخالفین، در زمان  
انتخابات، امر مشکلی بود. ناکامی و غیرعملی  
بودن مفکوره دولت رفاهی (welfare state)  
اروپایی که هنوز جوان بوده و طرفداران زیادی  
داشت، در سال‌های ۶۰ و ۷۰ میلادی هنوز برملا

## از جهان سوم به جهان اول

# داستان سنگاپور

### از سال ۱۹۶۵ الی ۲۰۰۰ میلادی



دوره‌های متعدد و متمادی انتخابات رای نمی‌دادند.  
(به نظر مترجم، سیاست مالکیت منزل بود که زمینه  
موفقیت‌های ممتد انتخاباتی حزب او را فراهم  
می‌ساخت).

برای اینکه سیستم حمایت‌های اجتماعی‌بی نظیر  
CPF در عمل موفقانه پیاده شود لازمی است تا  
اولاً پایه تورم قیم (انفلاسیون) پایین بوده و ثانیاً  
نرخ سود (بهره پول) بالاتر از پایه تورم (انفلاسیون)  
باشد. مردم باید اطمینان پیدا کنند که ارزش پس  
اندازهای آنها در اثر افزایش قیم و یا تقلیل پول  
داخلی در برابر اسعار خارجی، از بین نخواهد رفت.  
به عبارت دیگر، سیاست‌های مالی و بودجوی سالم،  
پیش شرط‌های مهم موفقیت سیستم CPF اند.

اگر ما ثروتی را که مردم ما از طریق رقابت در بازار  
آزاد بوجود آورده بودند مجدداً توزیع نمی‌کردیم،  
احساس همبستگی و همگرایی میان مردم سنگاپور  
ضعیف می‌شد. (بدین معنی که در نتیجه عدم توزیع  
مجدد ثروت، مردم فکر نمی‌کردند که مردم واحدی  
اند و سرنوشت مشترکی دارند؛ کسانی که در بازار  
آزاد برنده می‌شدند خود را صاحب سرنوشت  
دیگر و بالاتری تصور می‌کردند و آنانی که فقیر  
می‌مانندند خود را در چنگال محرومیت زندانی و  
اسیر می‌پنداشتند. مترجم) نیاز به تعادل میان رقابت  
فردی و همبستگی گروهی را می‌توان به بهترین  
وجهی در چوکات نماد استعاره‌یی ین (Yin) و یان  
(Yang)، دو شکل ماهی ماندی که دایره‌یی را  
تشکیل می‌دهند، توضیح داد. در این داستان، ین از  
عنصر مونث نمایندگی می‌کند و یان عنصر مذکر را  
نشان می‌دهد. هر چند رقابت میان یان (عنصر مذکر)  
شدیدتر باشد، جامعه از فعالیت و موفقیت کلی  
بیشتر برخوردار خواهد بود. در وضعی که شخص  
برنده صاحب همه جایزه‌ها شود، رقابت میان  
عناصر رقیب شدید ولی همبستگی گروهی میان  
افراد ضعیف خواهد بود. برعکس، اگر ین (عنصر  
مونث یعنی همبستگی) در اجتماع دست بالا داشته  
و جایزه‌های فعالیت در بین جمعیت بطور مساویانه  
تقسیم شوند، در این صورت، به علت ضعف  
رقابت، میزان همبستگی بلند ولی میزان فعالیت و  
کارایی مجموعی پائین خواهد بود.

در جامعه آسیایی سنگاپور والدین آرزو دارند  
فرزندان‌شان نسبت به خود شان آغاز بهتری در  
زندگی داشته باشند. از آنجایی که تقریباً همه مردم  
سنگاپور دارای سابقه مهاجرت اند، اشتیاق آنها به  
داشتن امنیت، مخصوصاً امنیت برای فرزندان شان،  
بسیار قوی است. داشتن دارایی، بجای دسترسی به  
رفاه حد اقل از طریق کمک‌های دولت، به مردم  
این توانایی و احساس مسوولیت را بخشیده است  
تا تصمیم بگیرند که پول خود را در چه راهی به  
مصرف برسانند. (در نتیجه این توانایی و احساس  
مسوولیت، خانواده‌های سنگاپوری مقادیر بزرگ  
پول پس انداز خود را در راه تعلیم و تربیه فرزندان  
خود به مصرف می‌رسانند تا از این طریق آینده  
مصونی را برای آنها تأمین کرده باشند. مترجم)

طبعاً در جامعه همیشه اقلیت کوچکی وجود دارد  
که ناتوان بوده و یا آماده تقبل مسوولیت‌های  
زندگی نیستند. تعداد این عده به پنج درصد نفوس  
کشورما می‌رسد. این اشخاص هر دارایی،  
به شمول منزل و سهام، را که به آنها سپرده  
شود، در اثر بی احتیاطی و مسوولیت ناپذیری از  
دست می‌دهند. تا جایی که ممکن است ما سعی  
می‌کنیم این اشخاص را در امر داشتن یک زندگی  
مستقل کمک کنیم تا مجبور نشوند به خانه‌های  
رفاه (که توسط دولت تمویل و مدیریت می‌شوند)

پناه ببرند. مهم‌تر از همه، تلاش داریم مانع آن  
شویم که فرزندان این اشخاص راه ناهنجاری را  
که والدین شان در پیش گرفته اند، انتخاب نموده  
و به شیوه حیات غیرمسئولانه گرایش پیدا کنند.  
امدادهای اجتماعی ما طوری ترتیب و تنظیم شده  
اند که محض اشخاص فاقد چاره دیگر به آنها رو  
می‌آورند. این وضع مخالف با حالتی است که در  
غرب حکم‌فرما است، جایی که لیبرال‌ها بطور  
بالفعل مردم را تشویق می‌کنند تا کمک‌های موجود  
را بدون احساس خجالت دریافت کنند. این امر  
سبب انفجار هزینه برنامه‌های رفاهی غربی (و شیوع  
فساد در آن) شده است.

CPF خریداری کرده است، نمی‌تواند در مقابل  
قرضه‌ها و یا سایر ادعاهای حقوقی مورد تعرض  
قرار گیرد. ثانیاً، آپارتمانی که عضو با پول CPF  
از بورد انکشاف مسکن خریداری نموده است  
توسط قرضداران مصادره شده نمی‌تواند. تنها بورد  
انکشاف مسکن می‌تواند در صورت عدم پرداخت  
اقساط قرضه مسکن، آپارتمان را دوباره استملاک  
نماید.

سیستم CPF، یک صندوق همه جانبه حمایت‌های  
اجتماعی را در اختیار کارگر قراردادده است که  
بر اصل تمویل خودی (self-financing)  
استوار بوده و دارای همه امتیازاتی است در یک  
سیستم تقاعدی متعارف وجود دارد. خصوصیت  
بارز CPF در این امر نهفته است که این سیستم،  
برعکس سیستم‌های تقاعدی دیگر، بار تقاعدی  
کارگران یک نسل را به کارگران نسل دیگر منتقل  
نساخته و هر نسل بار تقاعدی خودش را بر دوش  
می‌کشد. بدیهی است که سیستم CPF منصفانه‌تر  
و عادلانه‌تر است، زیرا این سیستم اجازه می‌دهد  
تا هر نسل مسوولیت دوران تقاعدی خودش را به  
عهده گرفته و برای دوران بازنشستگی خودش پس  
انداز نماید.

CPF و مالکیت منزل عواملی اند که ثبات سیاسی  
را در سنگاپور تضمین نموده اند؛ و ثبات سیاسی  
تهدابی است که رشد اقتصادی سی‌ساله و دوام‌دار  
سنگاپور بر آن بنا یافته است. مردم سنگاپور با  
هم‌قطاران خود در هانگ کانگ، تایپ، سیول،  
و یا توکیو تفاوت دارند؛ این تفاوت در مالکیت  
منزل نهفته است. در شهرهایی که نام برده شد،  
کارگران مردهای بلندی دارند، ولی برای اتاق‌های  
تنگ و کوچکی که هرگز مالک آن نمی‌شوند اجاره  
گزار می‌پردازند؛ کارگران سنگاپور، برعکس،  
مالک خانه‌های خود اند. رأی دهندگانی که نظیر  
کارگران سایر ممالک فاقد مسکن اند، هیچگاهی  
به PAP (People's Action Party) در

نشده بود. تقریباً دو نسل را در بر گرفت تا ضررهای  
سیستم دولت رفاهی اروپایی (welfare state)  
راه قهقراپی خود را به سوی نزول کارایی فردی،  
پایه‌های پایین رشد، و کسرات بزرگ بودجوی  
پیمود. ما نیازمند زمان بودیم تا پس اندازهای CPF  
و مالکیت منزل در میان مردم ما رشد کافی نماید.  
تنها رسیدن به این مرحله بود که ما را از تقاضاهای  
غیرعملی عامه نجات می‌داد. بدیهی است که با  
رسیدن به این مرحله، مردم دیگر حاضر نخواهند  
بود پس اندازها و دارایی‌های شخصی خود را در  
صندوق مشترکی بگذارند و اجازه دهند که دولت  
از آن به منظور فراهم آوردن امتیازات مساوی، رفاه  
مساوی، منزل مساوی، راحتی مساوی، و صحت  
مساوی برای همه‌گان استفاده نماید (هدفی که در  
عمل قابل برآورده شدن نیست). جای خوشبختی  
بود که من توانستم در دوره‌های متواتر انتخاباتی  
در برابر این انتقادات ایستادگی نمایم تا زمانی که  
بالاخره در سال‌های ۱۹۸۰ شکست مفکوره و  
سیاست دولت رفاهی توسط مطبوعات غرب اعلان  
شد.

صندوق احتیاطی مرکزی CPF سبب شد تا  
جامعه سنگاپور به یک جامعه متفاوت تبدیل شود.  
مردمی که صاحب پس اندازها و دارایی‌های قابل  
ملاحظه‌یی اند مردم متفاوتی هستند. چنین مردمی  
به توانایی‌های خود آگاهی بیشتر دارند و مسوولیت  
حیات خود و خانواده‌های خود را به عهده می‌گیرند.  
این مردم به «بیماری دسترخوان باز» مصاب نیستند،  
طوری که پس از پرداخت حق الاشتراک بیمه  
صحی خود، حدی برای مصرف خدمات صحی  
قابل نمی‌شوند و تا که می‌توانند، و یا تا حدی که  
داکتر شان می‌خواهد، به آزمایشات و پروسیجرهای  
صحی (غالباً غیرضروری) ادامه می‌دهند.

برای اینکه پس اندازهای عضو برای دوران پیری او  
کافی باشد، شرایط خاصی وضع شده است. اولاً،  
پس انداز موجود عضو و یا دارایی‌بی که او با پول

# Mandegar

## رایزنی اوباما و نواز شریف در مورد روند بهبود روابط پاکستان - افغانستان



رئیس‌جمهوری امریکا طی تماسی تلفنی با نواز شریف از اقدامات پاکستان در بهبود روابط با افغانستان تقدیر کرد.

به گزارش خبرگزاری شینخوا، باراک اوباما، رئیس‌جمهوری امریکا و نواز شریف، نخست‌وزیر پاکستان ضمن گفت‌وگو در مورد بهبود اخیر روابط پاکستان و افغانستان درباره اوضاع منطقه‌یی نیز گفت‌وگو کردند.

وزارت خارجه پاکستان در بیانیه‌یی اعلام کرد: رئیس‌جمهوری امریکا از اقدامات نخست‌وزیر پاکستان در بهبود روابط با کابل استقبال کرد و این اقدام را برای صلح و ثبات منطقه‌یی مهم و سرنوشت ساز خواند. نواز شریف نیز به سفر اوایل سال جاری خود به هند اشاره کرد که با هدف بهبود روابط میان اسلام آباد - دهلی نو انجام شد.

نخست وزیر پاکستان از اوباما خواست تا با مقامات ارشد هند در مورد تنش‌ها در مورد مساله کشمیر طی سفر آتی‌اش به هند گفت‌وگو کند. اوباما و نواز شریف در ادامه توافق کردند که با تقویت روابط پاکستان - امریکا تعاملات دو جانبه را گسترش دهند.

### رئیس‌جمهور غنی:

## به خاطر تأمین صلح به یک نقشه منسجم ملی نیاز داریم

جدید به خاطر آوردن اصلاحات در کشور در مشورت با افغان‌ها از طریق اجماع ملی در چارچوب ارزش‌های اسلامی و افغانی، متعهد است.

محمد اشرف غنی با تأکید بر اینکه صلح نیاز مبرم مردم افغانستان است، گفت: ما به خاطر برقراری صلح در افغانستان به یک نقشه منسجم ملی در مشورت با تمام مردم افغانستان، نیاز داریم.

در مقابل رهبران جهادی و شخصیت‌های ملی و سیاسی



اشرف‌غنی رئیس‌جمهوری کشور در نشستی با رهبران جهادی گفته است که برای تأمین صلح در کشور به یک نقشه منسجم ملی ضرورت دارند. براساس خبرنامه ارگ، در این جلسه که قبل از ظهر دیروز در ارگ دایر شد، رئیس‌جمهور کشور ضمن صحبت در رابطه به اوضاع امنیتی و مسایل مهم کشور، در مورد سفرهای اخیرش به کشورهای عربستان سعودی، جمهوری خلق چین و جمهوری اسلامی پاکستان و همچنان سفرهای قریب‌الوقوع اش به کشور نیپال جهت اشتراک در اجلاس سازمان سارک و کنفرانس لندن، معلومات داد.

رئیس‌جمهور غنی، رهبران و بزرگان را ستون‌های مهم کشور دانسته، خاطر نشان کرد که حکومت

## په کابل کې د عربستان لویه مدرسه؛ دیني او که سياسي

دا هغه مسایل دي چې له منځه تلل يې خورا ستونزمن وي؛ خو که له وړاندې يې مخه ونیول شي ښايي خطرونه يې کم شي. په افغانستان کې هم یو شمېر مذهبي اختلافي مسایل شته چې تر شا يې د بيلابيلو شريسنده هېوادونو لاس دی. په دې هېواد کې نه يوازې دا چې اهل ثني او اهل تشيع پراخ وجود لري، ورسره د څلورو حقو مذاهبو وجود هم د پام وړ دی. عربستان چې غواړي په افغانستان کې د سيمې په کچه بې سارې ديني مدرسه جوړه کړي، په داسې حال کې چې تدريس به يې هم په عربي ژبه کېږي، يو شمېر اندېښنې په ځان کې لري. د افغانستان گاونډي هېوادونه چې ډېرې ديني مدرسې او ديني علما لري، په دې افغانستان کې لاس وهني کوي، سوله او امنيت د دې هېواد يو له هغه مهمو هيلو څخه ده چې له همدې هېوادونو يې د همکارۍ غوښتنه کېږي. دغه هېوادونه د افغانستان په چارو کې په لاس وهنو او د ترهگرو د ملاتړو په نوم تورن شوي دي چې عربستان ورسره مذهبي نېږدې اړيکې لري. ايران چې د نفوس زياته برخه يې اهل تشيع جوړوي، د جعفري فقه د رشد لپاره په کار کولو او د افغانستان په مذهبي مسایلو کې په لاس لرلو تورن شوی دی.

بل خوا پاکستان هم د زياتو مذهبي مسایلو د اختلافاتو په را برڅېره کولو کې هڅه کړې ده. د افغانستان په سوله کې نه يوازې پاکستان ورسره سعودي عربستان هم مهم رول لوبولای شي په داسې حال کې چې غواړي اقدام وکړي. په اوس وخت کې مذهبي زيات اختلافات په عرب مېشتو هېوادونو کې را پورته شوي دي، چې ټولې نړۍ ته يې ستر گواښ پيدا کړی دی.

وسله وال طالبانو چې له افغان دولت سره په مخالفت کې ښکېل دي له دې وړاندې د سعودي عربستان له پراخ ملاتړه برخمن ول. د افغانستان په پلازمېنه کابل کې د داسې يو لوی ديني مرکز جوړېدل چې د ترهگريزو پر وړاندې مخالف او د افغان ديني عالمانو د زده کړو د کچې په لوړولو کې مرسته کوي د پام وړ دی، په داسې حال کې چې يوازې يو علمي او روزنيز مرکز وي نه دا چې په سياسي مرکز يې بدل کړي.

رښتيا هم افغانان دې ته هيله مند دي چې زده کړې په خپل هېواد کې وکړي؛ که د يادې ديني مدرسې مديريت د هغه چا له خوا وشي چې له هر ډول توروونو پاک په لوړه کچه ديني عالمان او افغانان وي، موثريت به يې نه يوازې د سيمې هېوادونو؛ بلکې د ټولې نړۍ لپاره خورا مهم وي.

افغان دولت ته په کار ده چې د ياد ديني مرکز مديريت چې تر ټولو مهم او گټور اصل دې جدي په پام کې ونيسي، هغسې چې لازم دی يوازې ښوونيز پيل او پای دې ولري، له هر ډول سياسي، مذهبي او نورو مخالفونو دې پاک وساتي. د ښه موثريت لپاره دې د عربي ژبې تر څنگ د زده کوونکو مورنۍ ژبه له پامه نه غورځوي.

که دغه مرکز سياسي بڼه لري او يا هغه مذهبي مخالفونو ته په کې لمن وهل کېږي چې د افغانانو ترمنځ تفرقه پيدا کوي او يا له نورو گاونډيانو سره د مرستې او همکارۍ په نامه څښې کړنې تر سره کوي، له شکه پرته ده چې له گټې يې تاوان ډېرېدای شي. کابل د افغانستان مرکز دی او د هېواد د مغز حيثيت لري؛ که په دې چاره کې افغان حکومت، افغاني ديني علماء او زده کوونکي له دقت څخه کار وانخلي خدای مه کړه ټول هېواد به د يوې سړې او نه مړې کېدونکې لمبې ښکار شي.



سعودي عربستان له يو ساختماني شرکت سره په کابل کې د يوې لويې ديني مدرسې د جوړېدو قرار داد لاسليک کړ.

افغان چارواکي وايي چې تېره ورځ د سعودي عربستان حکومت له يو ساختماني شرکت سره په کابل کې د يوې لويې ديني مدرسې د جوړېدو سند لاس ليک کړ، چې د جوړېدو چارې به يې په همدې مياشت کې پيل شي او د دوه نيمو کالو وروسته به يې د روزلو چارې پيل شي.

د ملک عبدالله په نامه د دغې ديني مدرسې د جوړېدو لگښت په لسگونو ميليونه ډالره اټکل شوی دی چې د سعودي عربستان د مالي د وزارت له خوا به ور کړل شي.

ياده مدرسه به په ۱۹۹ زره متره مربع ځمکه کې جوړه شي، چې د تدريسي بلاک سربېره به د زده کوونکو لپاره د ليليه خونو بلاک، د يو لوی کتابتون او جامع مسجد په درلودلو سره يو لوی لوبغالی هم ولري.

افغان چارواکي د يادې ديني مدرسې جوړېدل گټور بولي او زياتوي چې دغه مدرسه به په افغانستان کې د ترهگريزو فعاليتونو او له هېواده بهر د ديني زده کړو لپاره د افغان ځوانانو د تلو مخه ونيسي. په کابل کې د سعود عربستان سفير عبدالرحمن العاصب ويلي دي چې د عربستان اسلامي حکومت د دغې لويې مدرسې په جوړېدو ټينگار کوي او زياتوي، نه يوازې دا چې د ترهگرو د مخنيوي لپاره به دا مرکز لازمي لاسته راوړني ولري بلکې په افغانستان کې به د اسلامي نړۍ يو له مهمو تاريخي اثارو څخه وي.

سره له دې چې په هېواد کې دننه په سلگونو ديني مدرسې فعالې دي؛ خو بيا هم په زرگونو افغانان د ديني زده کړو د ترلاسه کولو لپاره گاونډيو او يو شمېر نورو هېوادونو ته سفرونه کوي او په کالونو هلته مېشت وي، چې له دې يې يوه زياته برخه ځوانان د ترهگريزو او نورو اهدافو لپاره ښکار شوي.

د چارواکو په خبره چې په هېواد کې ديني مدرسې شته؛ خو دغه مدرسه چې د عربستان د حکومت له خوا به په کابل کې جوړه شي، ډېره لويه او په سيمه کې بې سارې وي.

دوی وايي، په دې لويه مدرسې کې به د علماوو روزل په لوړه کچه ځکه وي چې ټولې زده کړې يې په عربي ژبه او په لوړو معيارونو تدريس کېږي.

همداراز په ياده مدرسه کې د مسجدونو امامانو ته ځانگړي روزنيز ورکشاپونه او نورې زده کړې به په پام کې ونیول شي.

ټول اسلامي هېوادونه د بيلابيلو مذاهبو درلودونکي دي چې زيات وخت ترې اختلافي مسایل را پورته کېږي او د هېواد د امنيت لپاره لوی گواښ جوړوي.

په عراق او دې ته ورته يو شمېر نورو هېوادونو کې له ترهگرو پرته د مذهبي اختلافاتو په سر ناندري زور اخلي چې بالاخره په سلگونو تنه پکې وژل کېږي.

<p>روزنامه ماندهگار</p> <p>روزنامه</p> <p>تاریخچه په منزل یا دفاتر</p> <p>سه ماهه - ۱۰۰۰ افغانی</p> <p>شش ماهه - ۲۰۰۰ افغانی</p> <p>نه ماهه - ۳۰۰۰ افغانی</p> <p>یک ساله - ۴۰۰۰ افغانی</p>	<p>دفاتر خارجی</p> <p>سه ماهه - ۱۰۰ دالر</p> <p>شش ماهه - ۲۰۰ دالر</p> <p>نه ماهه - ۳۰۰ دالر</p> <p>یک ساله - ۴۰۰ دالر</p>	<p>برای دانشجویان و اساتید دانشگاه</p> <p>سه ماهه - ۱۰۰۰ افغانی</p> <p>شش ماهه - ۲۰۰۰ افغانی</p> <p>نه ماهه - ۳۰۰۰ افغانی</p> <p>یک ساله - ۴۰۰۰ افغانی</p>	<p>برای دفاتر</p> <p>سه ماهه - ۱۲۵۰ افغانی</p> <p>شش ماهه - ۲۵۰۰ افغانی</p> <p>نه ماهه - ۳۷۵۰ افغانی</p> <p>یک ساله - ۵۰۰۰ افغانی</p>
--	--	--	---

حساب بانکی روزنامه ماندهگار در میوند بانک: Mandegar daily Bank Account in Maiwand- Bank: 1001201077988

برای اشتراک در روزنامه با این شماره‌ها به تماس شوید: ۰۷۷۶۹۳۰۵۶۵ - ۰۷۸۴۳۰۱۶۴۰